

Joululaulut lapsillekin

Joululaulut soivat kirkoissa ja kodeissa, valita voi yli 40 Kauneimmat joululaulut -tilaisuudesta. Kaikille jaettavasta vihkosesta löytyy oma setti lapsillekin. Joululaulut voi laulaa myös kannesta kanteen tai viittomalla. Sivut 4-5.

20.11.2015

Odottus

Odotaminen kuuluu elämään. Monenlaiset asiat odottavat meitä. Odotamme syntymäpäivää, lomamatkaa, talven tuloa ja vaikkapa ystävän tapaamista.

Monen odottus on myös vakavampaa. Odotetaan apua elämään, sairaudesta paranemista, työn löytymistä tai uutta kotia, kuten tekevät eri puolilla maailmaa kiertävät kymmenet miljoonat pakolaiset. Sanalaskun mukaan odottavan aika on pitkä.

Kirkkovuodessakin ollaan siirtymässä odotuksen aikaan, adventtiin.

Lapset odottavat adventtia erilaisin askarteluin, leikein ja lauluin, kuten tästäkin lehdestä käy ilmi. He saavat myös aikuiset odottavalle mielelle.

Adventtiaikaan kuuluu monenlaisia odotuksen muotoja. Valmistetaan juhlaa, lauletaan yhdessä, pidetään erilaisia jouluisia juhlia ja tapaamisia.

Adventtiajan tapahtumat tuovat odotukseen oman syvällisen sanomansa. Adventin odotukseen kutsutaan kaikkia. Odotettava joulun juhla on tarkoitettu kaikelle kansalle. Odotuksen adventissakin olemme kaikki kutsuvieraita. Tervetuloa mukaan!

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@evli.fi

Käänteentekevä vaihe

Kirkkovuoden vaihtumista ei juhliteta ilotulituksilla, mutta miljoonat valopisteet syttyvät kaduille ja pihoiille.

Kirkkovuosi on juuri vaihtumassa. Se kulkee omaa arkista kalenteriamme poikkeavaa tahtia ja tulee monelle merkitykselliseksi vain muutaman kerran vuodessa arkipyhinä, tai kuten nyt, joulun alla adventina. Tätä vuodenvaihdetta ei juhliteta ilotuli-

tuksilla, mutta jonkinlainen valoshown hui-pennus on havaittavissa näihin aikoihin. Miljoonat valopisteet syttyvät kaduille ja pihoi-le. Syynä voi olla kaamoksen torjunta, mutta ymmärtäisin, että taustalla on adventin juhlistaminen. Valoa tunnelissa silmin nähdessä,

ihminen on enemmän

Postikorttivalokuvaaja kiertelee autolaa-kan pohjoisessa. Auton katolla on puiston penkki. Kun hän löytää kauniin paikan, hän asettaa penkin siihen ja alkaa kuvata. Satunnainen kulkija ihmettelee, miksi mies kuvaa tyhjää penkkiä. Eikö penkillä istuva ihminen tekisi kuvista mielenkiintoisempia? Valokuvaaja selittää omaa näkemystään: "Ihminen on enemmän silloin, kun hän ei ole vielä paikalla, tai kun hän on juuri lähtenyt". Tämöntapainen kohtaaminen on Matti Ijäselle ohjaajana elokuussa Kaikella rakkaudella.

Yksinäinen odottaa tapaavansa ystävän, ehkä elämänpuolison. Vanhemmat odottavat, että lapset tulevat käymään. Rakasta ihmistä ikävöidään ja odotetaan. Kun hän on lähtenyt, niin pian on jo taas ikävä. Puolison puheet erosta tulevat yllätyksenä. Nyt olisi valmiutta ja halua korjata kaik-

ki se, mikä ei ole vuosikausiin näyttänyt kiinnostavan. Kun läheinen ihmishahmo päättyy, niin suru piirtää mieleen kuvia siitä, mikä oli hyvää ja kaunista.

Sen sijaan paikalla, läsnä ja lähellä olevaa ihmistä saatetaan pitää itsestään selvyytenä. Häntä ei erityisesti ajatella eikä huomioida, koska hän joka tapauksessa on siinä. Kuitenkin häntä on odotettu, ja kun hän lähtee, häntä kaivataan.

Kukaan meistä ei omista ketään. Jokainen ihminen on vain lainassa pienen hetken tai pidempään. Tyhjälle penkille voi luoda mielikuvissaan sellaisen ihmisen kuin haluaa. Todellisuudessa mielikuvamme mukaista ihmistä ei ole olemassakaan. Onneksi häntä ei voi myöskään sellaiseksi muuttaa, koska hän on aina enemmän.

Ihminen on enemmän silloin, kun häntä

mutta erityisesti hengellisenä vertauskuvana. Sisällöllisesti adventti on meille vaikea. Jeesus tulee nöyränä kuninkaana vapauttamaan meidät yhteyteensä. Helpompi on ymmärtää vähemmälle huomiolle jäävän tuomiosunnuntain sanomaa: tulee aika, jolloin Korkein laittaa tilille. Sen suuntainen ja varsin epävarma oli oma kokemukseni kirkon sanomasta ennen kuin adventin merkitys aikaan valkeni.

Porissa on syksyn mittaan kampanjoitu muutoksen mahdollisuutta. Pelkistään sanoin, että siinä liikutaan tässä saranaviheessä. Katsotaanko tulevaisuuteen tietoisena vain tuomion mahdollisuudesta, vai kantaako selettämätön turvallisuuden tunne, jota uskoksi kutsutaan.

Johanneksen evankeliumissa Jeesus itse lupaa: Totisesti, totisesti: se, joka kuulee minun sanani ja uskoo minun lähettääni, on saanut ikuisen elämän. Hän ei joudu tuomittavaksi, vaan hän on jo siirtynyt kuolemasta elämään. Elämää ilman adventin iloa ja toivoa on turha viettää, se löytyy Sanan kautta kirkon tilaisuuksissa.

YRJO LAINE
PORIN EV.LUT. SEURAKUNTAYHTYMÄN
KURSSIKESKUSTEN ISÄNTÄ

Kirkkovuosi päättyy ja uusi alkaa:

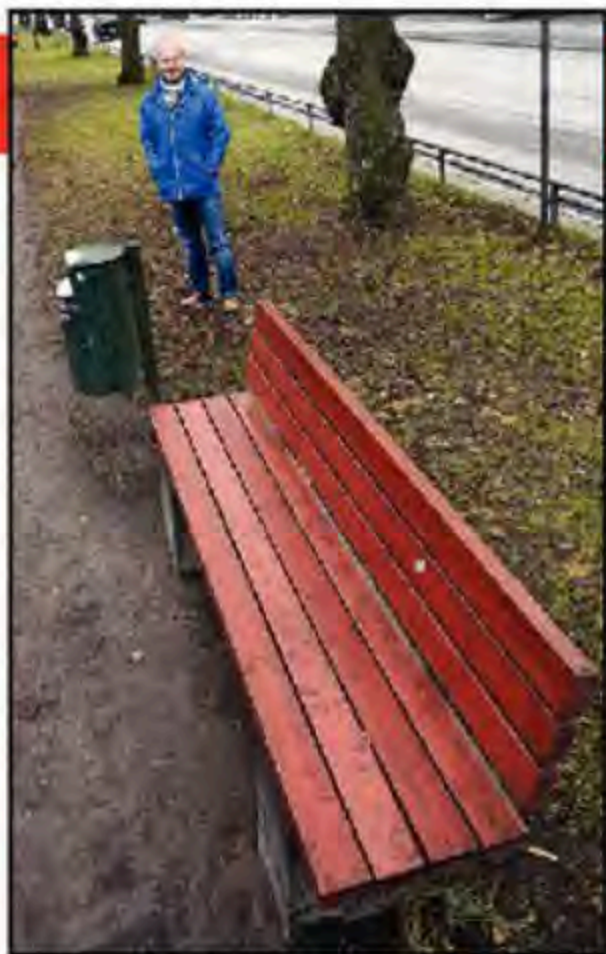
22.11. kirkkovuoden aiheena Kristus, kaikkeuden Herra. Tuomiosunnuntai, Kristuksen kuninkuuden sunnuntai. Kirkkovuosi päättyy.

29.11. Adventtiaika ja uusi kirkkovuosi alkaa. Kirkkovuoden aiheena Kuninkaaksi tulee nöyränä. 1. adventtisunnuntai.

6.12. Kiitos isänmaasta. Itsenäisyyspäivä. 2. adventtisunnuntai.

13.12. Tehkää tie Kuninkaalle. 3. adventtisunnuntai.

20.12. Herran syntymä on lähellä. 4. adventtisunnuntai.

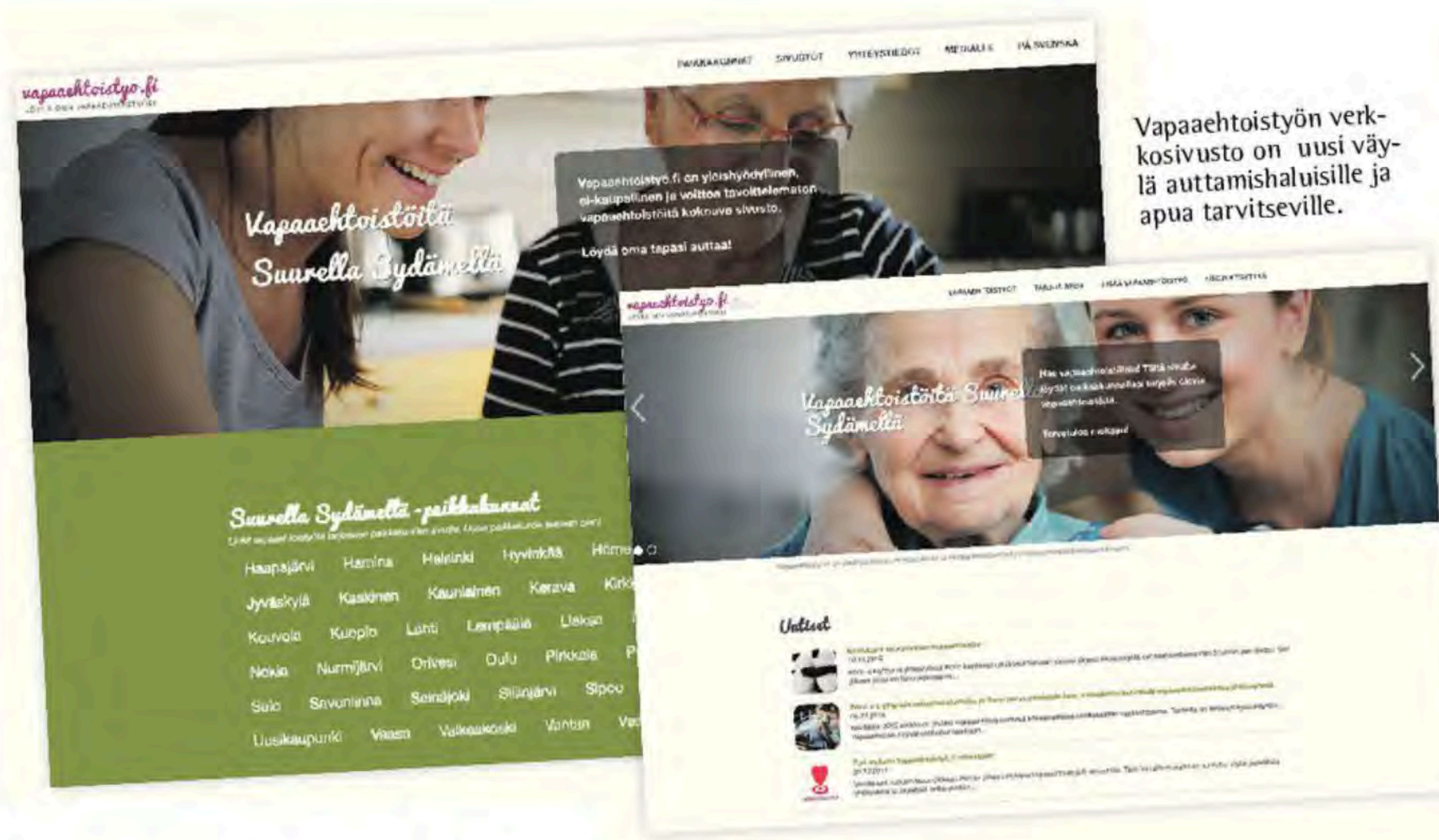
odotetaan. Hän on enemmän silloin, kun hän on jo lähtenyt. Voisiko ihminen olla enemmän silloin, kun hän läsnä, tässä ja nyt?

HEIKKI KRUIS
PERHENEUVOJA, PSYKOTERAPEUTTI

Porin Kirkkosanomat

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. **Päätoimittaja:** Kari Erkkola. **Toimitussihteeri:** Maija-Leena Seppälä. **Toimitusneuvosto:** Porin seurakuntien viestinnän neuvottelukunta. **Osoite:** Hallituskatu 9 b, 28100 Pori. **Puhelin:** 0400 309 815. **Internet:** porievli.fi. **Sähköposti:** tiedotus@porievli.fi. **Kustantaja:** Kotimaa Oy, PL 279, 00181 Helsinki. **Jakelu:** Itellä posti oy. Jakeluhuomautukset Itellälle. **Ilmoitusmyynti:** Pirjo Teva, p. 040 680 4057. **Yksitystilaus:** 10 euroa vuosikerta. **Seuraava numero ilmestyy 18.12.2015**

Kansikuva: Raimo Salmijärvi

Vapaaehtoiseksi verkon kautta

Vapaaehtoisto.fi-verkkosivu on ajanmukainen väylä auttamishaluisille.

kuntien jokakesäinen yhteistapahtuma Kirkkopuistossa soi.

Helppo liittyä

Ulla Kallio luottaa siihen, että ihmiset lähtevät mukaan vapaaehtoistyöhön, kun kutsutaan ja tehtävä on mielenkiintoinen.

Nettisivujen kautta on helppo ilmoittautua vapaaehtoiseksi. Tehtävien kirjo on suuri, joten jokainen voi löytää itselleen sopivan tehtävän. Useimmiten on kyse kerta-luonteista tehtävistä, mutta myös pitempi-ajaiseen auttamiseen voi sitoutua, ja sellaiseenkin tarvitaan tekijöitä.

Samaa mieltä on toiminnanjohtaja **Tanja Tukkikoski** Satakunnan omaishoitajat ja läheiset yhdistyksestä.

Sivusto vaikuttaa selkeältä ja helpokäyttöiseltä. Lähdemme liikkeelle matalan kynnyksen tapahtumilla. Sivustolta löytyy jo nyt tehtäviä kirkkopöydään. Apukäsi yhdistys tarvitsee myös toimistolla järjestettävien kahvipöydäviikien. Toivon myös, että saisimme pitempi-ajaiseen sitoutuneita vapaaehtoisia esimerkiksi koulutustehäviin, hän kertoo.

Järjestöillä on kipeä tarve saada lisää vapaaehtoistoimijoita. Vapaaehtoisto.fi-sivuston avulla voimme tarjota myös yhteistyöjärjestöillemme maksutta käyttöön nyky-ajaisen välineen, kiittelee diakoniatyöntekijä Ulla Kuusisto.

Tähän mennessä verkkosivuston käyttäjiksi ovat järjestö- ja yhdistyspuolelta liittyneet Länsi-Suomen Diakonialaitoksen säätiö, Satakunnan omaishoitajat ja läheiset ry, Satakunnan näkövammaiset ry, Ruskatalojen Palveluyhdistys ry, Porin reumayhdistys sekä Satakunnan vanhustuki ry. Mukaan on lupautunut myös muun muassa Porin seura-

Omaishoitajuus on laaja-alaista, joku hoitaa omaishoitajana pientä lasta, toinen iäkkästä puolisoaan. Vapaaehtoisyössäkin tarvitaan kaikenikäisiä ihmisiä.

Tärkeää on muotoilla tarjotut tehtävät sivustolle niin, että jokainen löytäisi helposti itselleen kiinnostavan tehtävän, Tanja Tukkikoski pohtii.

Ketään ei lähetetä tehtävään kylmitään, vaan nettisivun kautta ilmoittautunut tavataan ensin kasvokkain ja muutenkin hän saa työntekijältä tarvitsemansa tuen, lupaa puolestaan Ulla Kuusisto.

Netin kautta lahjoituksia

Vapaaehtoisto.fi-sivustolle aukeaa myös mahdollisuus rahalahjoituksille netin kautta.

— Lahjansa voi myös osoittaa määrättyyn kohteeseen kuten vähävaraisten perheiden jouluavustamiseen. Diakoniatyöntekijät hoitavat lahjoitukset perille, vinkkaa Ulla Kallio.

Myös yrityksiä hän toivoo mukaan. Hyvä esimerkkikin on jo kerrottavana: vuosi sitten kesällä joukko vähävaraisia perheitä pääsi Muumimaailmaan yhteiselle retkelle, kun kuljetusliike Huhtala halusi tällaisen mahdollisuuden diakoniatyön kautta tarjota.

Juuri nyt sivustolla etsitään esimerkiksi tonttuja avuksi seurakuntapalvelujen diakonian puorojuhlaan. "Tonttujen" tehtävänä on auttaa puoron jakelussa ja kahvituksessa. Lisäksi kaivataan avustajaa ikäihmisen museokäynnille ja näkövammaisen ostoskaveriksi. Tarjonta kasvaa koko ajan.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ

Vapaaehtoisto.fi

- Vapaaehtoisto.fi on yleishyödyllinen, ei-kauppallinen ja voittoa tavoittelematon vapaaehtoistoiminnan kokoava sivusto.
- Voit hakea sinua kiinnostavaan tehtävään ilman "osallistumispakkoa" jatkossa.
- Tehtäviin saa opastuksen ja apua tarvittaessa.
- Vapaaehtoiseen auttamiseen on monia syitä: esimerkiksi auttamishalu, ylimääräinen vapaa-aika, opiskelu, yhteiskuntavastuu tai vaikka vain halu tutustua johonkin ihan uuteen. Myös vapaaehtoistöstä saa työtodistuksen.

Alijäämäinen budjetti kirkkovaltuustoon

Porin seurakuntien vuoden 2016 talousarvioehdotus on lopullista hyväksymistä vaille valmis. Yhteinen kirkkovaltuusto päättää budjetista 2. joulukuuta.

Toimintakulujen ensi vuodelle on budjetitietä arvioitu 16,3 miljoonaa euroa, mikä on 2,7 prosenttia eli 460 000 euroa vähemmän kuin tänä vuonna. Esitys on 858 000 euroa alijäämäinen. Syynä on muun muassa verotuloarvion aleneminen 600 000 eurolla kuluvaan vuoteen verrattuna.

1,50 tuloveroprosentille perustuva verotuloarvio on 16,11 miljoonaa euroa. Yhteisvero-osuus muuttuu valtionrahoitukseksi. Korvauksia yhteiskunnallisten tehtävien hoitamisesta tulee valtionavustuksena Porin seurakuntiin 1 670 347 euroa.

Vuoden 2016 investoinnit ovat budjetitietä 1,3 miljoonaa euroa. Tarkoitus on tehdä Länsi-Porin kirkkon rakenteellisia korjauksia. Lisäksi investointilistalla ovat Noormarkun seurakunnan lastentalon uudisrakennus sekä Lavian kirkon ja seurakuntatalon lämmitysjärjestelmän kunnostus. Noormarkun vanha lastentalo puretaan, alun perin rivitaloasunnoiksi tehty talo on epäkäyttännöllinen, korjauskulut nousisivat uudisrakennuksen mittoihin.

Hautala lääninrovastiksi, Kuusiranta kirkkoherraksi

Meri-Porin seurakunnan kirkkoherra ja Porin rovastikunnan lääninrovasti **Heimo Hietanen** on marraskuun alusta alkaen siirtynyt määräaikaikaisesti kirkkoherraksi Rauman seurakuntaan. Hietasen pesti päättyy vuoden 2017 lopussa.

Meri-Porin vs. kirkkoherrana toimii 31.12.2017 asti pastori **Helena Kuusiranta** ja vs. lääninrovastina Lavian seurakunnan kirkkoherra **Anna-Kaisa Hautala**.

Helena Kuusiranta Anna-Kaisa Hautala

Sairaalapapin tavoittaa viikonvaihteessakin

Satakunnan keskussairaalassa ja Porin perusturvakeskuksen kuntoutus- ja sairaalapalveluiden sairaalaosastoilla olevia potilaita ja heidän omaisiaan varten on viikonloppuisin päivystävä pappi perjantaita klo 16 maanantaiaamuun klo 8 saakka.

Päivystävään pappiin otetaan pyydettyä yhteyden osaston henkilökunnan välityksellä. Viikonloppuisin päivystävänä pappina toimivat sairaalapastorit ja osa Porin seurakuntien papistoja.

Helposti naimisiin 16.6.2016

Teljän kirkossa järjestetään ensi vuoden kesäkuussa "helposti vihille"-päivä. Päivämääräkin on helppo muistaa eli 16.06.2016. Ennakkoihin ilmoittautumista ei tarvita eikä vihkiminen maksa mitään. Vihkitodistukseen ei tarvita myöskään todistajia, mutta omat läheiset ovat tervetulleita mukaan. Seurakunta antaa lahjaksi vihkirakkauden ja tarjoaa kakukahvit.

Vihille tultessa pitää olla mukana todistus avioliiton esteiden tutkimisesta eli kuulutukset. Kirkollinen vihkimys edellyttää kirkon jäsenyyttä ja rippikoulun käymistä. Jos rippikoulu on käymättä, niin aikuisriippikouluun ehtii hyvin vielä suorittaa.

Viime toukokuussa Porin Teljän seurakunta järjesti helposti vihille -päivän ensimmäistä kertaa, tuolloin alttarille astui parikymmentä paria. Jokaiselle parille varataan oma vihki-aike.

Kauneimmat Joululaulut

Suosittujen yhteislaulutilaisuuksien kausi alkaa 1. adventtisunnuntaista ja jatkuu loppiaiseen.

Sunnuntai 29.11.

Ahlaisten kirkko klo 18, Anne Saarinen, Hanneli Grönlund.
Martti ja Maija-Liisa Svensbergillä klo 18, Kullaantie 1025, Lavia.

Torstai 3.12.

Keski-Porin kirkko Korkeakoulujen Kauneimmat Joululaulut klo 19, kitara Eero Eskelinen, viulu Heini Kontinen, Päivi Holkko, Singing Sisters, joht. Tarja Viita-Aho.

Perjantai 4.12.

Erkki ja Eeva-Liisa Saarivillalla klo 19, Myöntäjantie 613, Lavia.

Tiistai 8.12.

Lavian seurakuntakoti lasten Kauneimmat Joululaulut klo 18.
Lyttylän rukoushuone klo 18, Ilona Koivisto, Päivi Holkko, arpajaiset ja joulutorttukahvit.
Länsi-Porin kirkko Lasten Kauneimmat Joululaulut klo 18.

Keskiviikko 9.12.

Ruosniemen kirkko lapsiperheiden Kauneimmat Joululaulut klo 10, Paula Brander, Kristiina Jokinen, Terhi Kujansuu.
Serafiinan kerhohuone klo 13.
Kyläsaaren seurakuntatalo klo 18, Kristiina Isokorpi, Tanja Lahti, Pekka Tyni.
Sampola, Puhurintie 10, klo 18.30, Janne Pelto-Piri, Pia Ylitalo-Maunula.

Torstai 10.12.

Länsi-Porin kirkko Kauneimmat Joululaulut maailman kielillä klo 18.

Perjantai 11.12.

Tämmösten tupa klo 11, Lavia, kuoro, säestää Tiina Rampa.
Emman talo klo 19, Noormarkuntie 734, Lavia.

Lauantai 12.12.

Väinölän kirkko lasten Kauneimmat Joululaulut klo 16, Noora Tapiainen, Lapsikuoro Tuhannet Sydämet, Pia Ylitalo-Maunula.

Sunnuntai 13.12.

Pihlavan kirkko klo 14, Albert Halonen, Hanneli Grönlund, Pihlavan Laulajat.
Keski-Porin kirkko lapsiperheiden Kauneimmat Joululaulut klo 15, Sofia Flinck, Päivi Holkko.
Pinomäen koulu klo 15, Silja-Maaria Kavasto.
Metsäkappeli klo 16 ja klo 18, Pirjo Tiira, Pekka Tyni.
Seppo ja Elina Laaksolla klo 17, Kullaantie 229, Lavia.
Keski-Porin kirkko klo 18, Kari Erkkola, Juhani Romppanen.
Länsi-Porin kirkko klo 18.
Noormarkun kirkko klo 18.
Teljän kirkko klo 18, Hanna Salminen, kirkkokuoro, Luminoso-kuoro.

Tiistai 15.12.

Metsästyseuran maja klo 19, Lavia.

Keskiviikko 16.12.

Lassilan kirkko klo 18.
Reposaaren kirkko klo 18, Albert Halonen, Pekka Tyni.

Torstai 17.12.

Noormarkun kirkko klo 18.

Perjantai 18.12.

Preiviikin kirkko klo 18, kahvit klo 17.30.

Sunnuntai 20.12.

Pormestarinluodon seurakuntakoti klo 13, Guido Kriik.
Viasveden Mäntypirtti klo 13.30, Kiinteistöyhdistys tarjoaa kahvit.
Kellahden koulu klo 15, Helena Kuusiranta, Pekka Tyni.
Lattomeren kirkko klo 15.
Ruosniemen kirkko klo 15, Guido Kriik.
Lampin koulu kannesta kanteen klo 17, Helena Kuusiranta, Pekka Tyni.
Pihlavan kirkko Lasten Kauneimmat Joululaulut klo 17, Saara Hakkiluoto-Kartio, Tanja Lahti, Johanna Laiho, Hanneli Grönlund.
Lavian kirkko klo 18.
Teljän kirkko klo 18, Kauneimmat Joululaulut viitottuina, Viittomakuoro, johtaa Tuula Pulkkinen, Teljän Kamarikuoro, johtaa Anne-Marie Grundstén, juontaa Jarkko Willman.

Maanantai 21.12.

Pihlavan kirkko kannesta kanteen klo 18, Saara Hakkiluoto-Kartio, Pekka Tyni.

Tiistai 22.12.

Pietniemen seurakuntatalo klo 18.

Loppiaainen 6.1.

Esivallankatu 6 klo 15 loppiaisen Kauneimmat joululaulut.
Mettämätkan laavu klo 18, Kauneimmat Joululaulut lyhtyjen valossa, säävaraus, Lavia.

Kauneimmat Joululaulut soivat rauhan puolesta

Kauneimmat Joululaulut alkavat kaikua kirkkoissa ensimmäisestä adventista alkaen. Tilaisuuksissa jaettavan lauluvihkon toimittaa Suomen Lähetysseura, jolle kerätään kolehti. Tänä vuonna teemana on rauha ja sovinto. Teema on mitä ajankohtaisin ja sopii hyvin jouluun.

— Raamatussa rauhan ja sovinnon sanoma on hyvin vahva. Raamattu ja kristillinen ajattelu ovat vaikuttaneet paljon rauhantien teorian ja käsitteisiin. Siten rauhantien on myös kristillisen lähetysjärjestön tehtävä, sanoo Suomen Lähetysseuran vaikuttamistyön päällikkö Kristiina Rintakoski.

Lähetysseura toimii useissa maissa, joissa sota, etnisten tai uskonnollisten ryhmien väliset jännitteet tai piittaamattomuus ihmisoi-keuksista vaikuttavat ihmisten elämään. Rauhan ja sovinnon haasteet ovat erityisesti esillä Lähetysseuran yhteistyökumppaneiden työssä Kolumbiassa, Nepalissa, Israelissa, Palestiinassa, Etiopiassa, Myanmarissa, Syyriassa ja Pakistanissa. Lähetysseura tarjoaa osaamistaan myös kotimaassa seurakuntien käyttöön maahanmuuttajien ja pakolaisten kohtaamisessa.

— Emme voi odottaa, että konflikti menee ohi ja käynnistää vastat sitten kirkollista ja kehitysyhteistyötä. Työmme on rinnalla kulke- mista myös vaikeina aikoina, Rintakoski toteaa.

Suomen Lähetysseura tukee Kolumbiassa ihmisoikeusjärjestöjä, jotka työskentelevät konfliktista kärsivien ihmisten parissa. Garcia Cordoba on yksi Kolumbian viisikymmentä vuotta kestäneen konfliktin kuudesta miljoonasta maansisäisestä pakolaisesta. Nyt hän työskentelee Lähetysseuran tukeman naisjärjestön ravintolassa.

Äänestä suosikkiasi

Kauneimmat Joululaulut -vihkon sivuilta löytyvät ne kaikkein rakkaimmat ja perinteisimmät joululaulut. Uutena lauluna vihkossa on tänä vuonna nuoren tamperelaisen

opiskelijan, **Pyrö Survon**, 16-vuotiaana säveltämä *Joulu tulee*.

Kauneimpien Joululaulujen verkkosivuilla voi käydä äänestämässä omaa joululaulusuosikkiaan ja niin vaikuttaa seuraavan vuoden vihkon

valikoimaan. Viime vuoden äänestuksessa voittivat tutut suosikit *Sydämeni joulun teen* ja *Varpunen jouluaamuna*.

Kauneimmat Joululaulut -yhteislaulupahtuma on yli 40 vuodessa

Joulukonsertteja Porin kirkkoissa

Keski-Porin kirkko

- Ke 25.11. klo 18** *Joulun suuri salaisuus*, Cygnaeuksen musiikki- luokkien kuorojen joulukonsertti.
- 3-6-musiikkiluokkien kuorot sekä Synkooppi-kuoro **Vuokko Järvenpään, Marika-Palmu- Ruohon, Taru Saarikosken ja Päivi Tuomen** johdolla. Mukana urkutehtäjä **Juhani Romppanen**. Ohjelma 10 euroa. Ennakkoon musiikkiluokkaperheiltä, ovelta ennen konserttia.
- Su 29.11. klo 18** *Adeste Fideles -adventtikonsertti*, Porin Poika-kuoro, joht. Vuokko Järvenpää. Hoosiannan ohella riemullisia joululauluja eri puolilta Eurooppaa sekä J.S. Bachin kantaatteja. Solistit sopraano **Aleksis Laine**, sopraano **Milla Lötjönen**, mezzosopraano **Milla Virta**, tenori **Markus Salovaara** ja baritoni **Johannes Pessi**. Yhtyeessä mm. viulistit **Niina Lindholm**, **Noora Lindholm**, **Essi Kerola** ja **Heini Kontinen**, sellisti **Ruth Lehtola** ja **Inka Pitkälä**, cembalisti **Mikael Pessi**, pianisti **Paulina Niemiloseva** ja urkutehtäjä **Juhani Romppanen**. Ohjelma 15 euroa, ennakkoon kuoroperheiltä sekä kuorokonttorista p. 040 541 5444.
- Ke 2.12. klo 19** *Palmgren-Konservatorion Kamarikuoro*, johtaa **Agnes Paraczkzy**.

- Pe 4.12. klo 19** *Porin Gospel-kuoron joulukonsertti* pe 4.12. 19, johtaa **Minna Liettyä-Tyni**.
- La 5.12. klo 18** *Isänmaallinen kirkkokonsertti*, Porin Mies-Laulun 70-vuotisjuhlakonsertti, joht. **Guido Ausmaa** ja **Harri Keto**, urut **Juhani Romppanen**. Tunnelmallisen konsertin päättää perinteisesti Jean Sibeliuksen *Finlandia* ja F. Gruberin *Jouluhy jouluyö*.
- Pe 11.12. klo 18** *Porin Mies-Laulun konsertti*.
- La 12.12. klo 19** *Juhlava joulukonsertti*, Tempori, Sempre-Balanssi ja Katajanmarjat, johtaa **Ognian** ja **Mira Vassilev**, säestysket **Juhani Romppanen**.
- Ma 14.12. klo 19** *Kun joulu on* -konsertti, **Paula Koivuniemi**. Lippupalvelu 25 e ja kulut 2,50.
- Ke 16.12. klo 19** *Joulukonsertti*, PTS-Band, johtaa **Tommi Tuominen**.
- To 17.12. klo 19** *UMO Jazz Orchestran joulukonsertti*, johtaa **Kirimo Lintinen**, solistina **Anna Puu**, jolla ensimmäinen joulukiertue ja ensimmäinen kerta 16-miehisen big bandin laulusolistina. Lippupalvelu toimituskuluineen 32,50 e / 27,50 e / 17,50 e.
- Pe 18.12. klo 19** *Club for Five*. Lau- luyhtyeen omaa luokkaansa ole- va ääni-iltoittelua kohtaa perinteisen rauhallisen suomalaisen joulu- n. Lippupalvelu ja Lippu.fi toi-

- mituskuluineen alkaen 39,50 e.
- La 19.12. klo 22** *Joulukonsertti Oi jouluyö*, Porin Laulajat, joht. **Leelo Lipping**, solisti **Marja Haapaniemi**, säestää **Juhani Romppanen**. Sana jouluksi **Kari Erkkola**. Ohjelma 15 euroa.
- Su 20.12. klo 18** *Jouluhy, juhlayö* -konsertti, Porin Poikakuoro, joht. Vuokko Järvenpää. Kuoro toivottaa kuulijoilleen rauhallista joulua kynttiläkulkueella, jouluevankeliumilla sekä riemullisilla joululauluilla. Ohjelma 10 euroa, ennakkoon kuoroperheiltä sekä kuorokonttorista p. 040 541 5444.

Länsi-Porin kirkko

- Ke 9.12. klo 18** *Joulun tähti* -konsertti, **Pekka Laukkarinen** trio, vapaa pääsy. Triossa myös kieli- soitinspesialisti **Matti Laitinen** ja kosketinsoittaja **Leevi Helo**. Luvassa on kaikenikäisten iloinen konserttiheikki tuttuun joululaulujen äärellä. Laulut ovat sovitettu hyvääntuluisesti ja kosket- tavasti niin että niistä on iloa niin lapsille kuin aikuisillekin.
- Ke 16.12. klo 19** *Porin Laulajien joulukonsertti*, johtaa **Leelo Lipping**, säestys **Juhani Romppanen**, ohjelma 10 euroa.

Metsäkappeli

- Su 29.11. klo 16** Pihlavan laulajien konsertti.

Noormarkun kirkko

- Su 29.11. klo 18** *Joulun aika* -kon- sertti, **Juha Ylitalo** ja **Karoliina Ranne**.
- To 3.12. klo 18** Luvian mieskuo- ron joulukonsertti, järj. Noor- markun seudun invalidit.
- To 10.12. klo 19** joulukonsertti, **Marita Taavitsainen**, järj. Noor- markun Lions-club.
- Su 20.12. klo 18** Kaharin laulajien joulukonsertti.

Teljän kirkko

- La 28.11. klo 18** Armas Maasalon Adventivesper, **Jarkko Willman**, **Pia Ylitalo-Maunula**, Teljän Ka- marikuoro, johtaa **Anne-Marie Grundstén**.
- La 12.12. klo 18** Jannen jouluinen juhla -konsertti, Sibeliuksen mu- siikkia esittävät Satakunnan Soi- tannollisen Seuran taiteilijat sekä Palmgren konservatorion kama- riorkesteri ja laulajat.
- Pe 18.12. klo 18** Joulukonsertti, Luminoso-kuoro, Teljän kirkko- kuoro, soitinyhtye Barocco, kuo- ronjohto **Hanna Salminen**.

kasvanut seurakuntien suosituim- masta musiikkitalaisuudesta valta- kunnallisesti koko kansaa joulun alla kirkkoihin kokoavaksi suoma- laiseksi jouluperinteeksi.

Perinteen voimasta kertoo myös se, että joululaulujen yhteislauluta- pahtuma on levinnyt myös ulkosuo- malaisten keskuuteen vahvaksi si- teeksi suomalaisen joulunviettope- rinteeseen.

Kolehtiin voi osallistua kännykällä

Ja jos joululaulutilaisuuteen ei tu- le otettua mukaan sopivan kokoista kolehtirahaa, ei huolta, kolehdin voi maksaa myös tekstiviestillä tai soit- tamalla lahjoitusnumeroon. Ohjeet kännykällä lahjoittamiseen löytyvät lauluvihkon takakannesta sekä verk- kosivuilta.

Jo kahdellakymmenellä eurola voimme tarjota äidinkielliset kou- lukirjat koululaiselle, todetaan Suo- men Lähetysseurasta.

Nejälläkymmenellä eurolla saa vuosilainan naisryttäjälle. Luomal- la uusia toimeentulomahdollisuuksia maissa, joissa resurssit ovat vä- hissä, vähennämme kiistoja maista ja väkivaltaisista kohtaamisista ihmisyhmien välillä. Erityisesti naiset jäävät usein konfliktien ja sodan jalkoihin

Kansikuvasta

Länsi-Porin seurakunnan lapsikuorolaiset rakensivat lauluvihkoista joulupuun. Kuvassa vasemmalta lida Vähätalo, Alisa Friman, Aurora Förmäs, kuoroa johtava Leelo Lipping, Julia Tikka, Karin Förmäs, Inka Juhola, Lotta Narko, Jessica Vappula ja Liina Vähätalo.

Ohjelma vai lippu

Useimpiin jouluisiin kirkkokonsertteihin myydään ohjelmia, joiden ostaminen on vapaaehtoista. Kirkko voidaan vuokrata myös maksullisia konsertteja varten, jolloin sisäännpääsy edellyttää lipun ostamista. Kauneimmat joululaulut ovat yhteislaulutilaisuuksia, joissa voi halutessaan antaa kolehtiin tukensa Suomen Lähetysseuran rauhantien. Lähetysseura lahjoittaa osallistujille joululauluvihkot.

Reetta Haavisto hyväntekeväisyyskonsertissa

Porilaissyntyinen sopraano **Reetta Haavisto** laulaa Teljän kirkossa sunnuntaina 22.11. klo 15 alkavassa konsertissa. Lisäksi konsertissa esiintyvät vanhan musiikin soitinyt Trio Albrekt ja a cappella lauluyhtye Voces Arctopolii. Haavistoa säestää pianolla ja uruilla **Anne-Marie Grundstén**. Konsertin teemana on *Mielen hyvinvointia musiikista*.

Reetta Haavisto laulaa Oskar Merikannon rakastettuja lauluja sekä kolme erilaista Ave Mariaa, säveltäjinä Giulio Caccini, Pietro Mascagni ja Franz Schubert. Menestystä Haavistolle on tullut erityisesti lied-musiikissa. Tänä vuonna hänet palkittiin Gut

Immling -opperafestivaalissa parhaana lied-laulajana.

Vanhan musiikin soitinyt Trio Albrekt soittaa englantilaista ja ranskalaista barokkimusiikkia. Yhtyeessä soittavat **Eeva-Maria Enqvist**, sello, **Pentti Enqvist**, huilu ja **Anne-Marie Grundstén**, cembalo.

Voces Arctopolii on satakuntalaisista laulajista koostuva viisihenkinen henkinen a cappella lauluyhtye, joka on erikoistunut renessanssiajan vokaalimusiikin tulkitsemiseen. Yhtyeessä laulavat **Markus Lindberg**, **Kaisu Rantanen**, **Johannes Tiisanen**, **Kristiina Kankaanpää** ja **Jani Peltonen**.

Valtakunnallinen mielensterveysviikko päättyy 22. marraskuuta, tä-

män vuoden teema on Jokaisella on oikeus mielen hyvinvointiin. Teljän kirkon konsertin järjestää Porin seurakuntien sairaalasielunhoito. Ohjelma 15 euroa sisältää kahvi- ja leivostarjoilun. Konsertin tuotto ikääntyvien mielensterveystoimien tukemiseksi Porin Mielensterveystoiminnan Tuki ry:n kautta.

Konsertti Teljän kirkossa 22.11. klo 15.
Osoite Koivistonpuistikko 50.

Reetta Haavisto

Iltamusiikit päättyvät Widorin urkusinfoniaan

Keski-Porin kirkon Iltamusiikien sarjan päätöskonsertin tällä syksyllä soittaa urkuri **Sirkka-Liisa Jussila-Gripentrog**. Konsertti alkaa sunnuntaina 22.11. klo 18. Hän on valinnut musiikkia myös hiukan tuntemattomammilta säveltäjiltä. Konsertti päättyy Charles Marie Widorin toiseen urkusinfoniaan.

Konsertin alussa on kaksi viehättävää kappaletta ranskalaisilta säveltäjiltä Pierné ja Boëly. Samuel Barber puolestaan kuuluu 1900-luvun arvostetuimpiin amerikkalaisäveltäjiin, kertoo Jussila-Gripentrog. Director musices Jussila-Gripentrog on toiminut kirkko-

muusikkona Kallion seurakunnassa vuosina 1971–2014 sekä Sibelius-Akatemiassa urkujensoiton opettajana.

Sirkka-Liisa Jussila-Gripentrog.

Cashia ja Sibeliusta Länsi-Porissa

Eri puolilla maakuntaa kuuluttu, suosittu **Johnny Cash Gospel** -konsertti on tällä kertaa Länsi-Porin kirkossa.

Cash-konsertti kuullaan 1. adventtisunnuntaina 29.11. klo 18. Esiintyjinä **Tapio Vuorinen**, laulu, kitara, **Mirja Vuorinen**, huuliharppu, laulu, **Mikko Pelkonen**, kosketinsoittimet, laulu, **Juha Kormanen**, sähkökitara, **Ilkka Soini**, basso, laulu, **Timo**

Hiljanen, rummut, laulu. Ohjelma 10 e.

Itsenäisyyspäivän aattona 5.12. klo 18 soittaa Länsi-Porin kanttori **Sakari Salminen** Iltamusiikkia-konsertin. Ohjelmassa on J.S. Bachin musiikin ohella saksalaisen romantiikan ajan säveltäjän August Gottfried Ritterin urkusonaatti ja Jean-Sibeliuksen *Finlandia*. Vapaa pääsy.

Johnny Cash Gospel 29.11. klo 18, Iltamusiikkia 5.12. klo 18 Länsi-Porin kirkossa, Liikastentie 28.

Sakari Salminen.

Viikarissa vaalitaan vanhoja jouluperinteitä

Porin Viikarin kuvataidepäiväkodin joulujuhla on alkanut yleensä joulukuvaelmalla. Kuvaelman yhteydessä lapset ovat laulaneet jouluyöhön liittyvän laulun. Evankeliumi on kuultu Lasten Raamatusta. Yhteislauluna on laulettu Enkeli taivaan.

Kohta sytty ensimmäinen adventtikynttilä, kertovat lastentarhanopettajat Annukka Oras ja Heli Piittala-Virtanen. Lapset vasemmalta: Adam, Raisa, Silja, Kaisla ja Saga. Edessä: Siiri, Ada ja Minja.

Elämmä moniarvoisessa yhteiskunnassa. Päiväkodeissa kautta maan on lapsia, joiden hengelliset taustat poikkeavat vahvasti toisistaan. On myös lapsia, joiden vanhemmat eivät tunnusta mitään uskontoa. Maahanmuutto tuo joukkoon lisää sävyjä. Joulujuhlien edellä saatavat katsomukset törmätyä ja tunteet kärjistyä. Varhaiskasvatuksessa on otettava tämä kaikki huomioon.

Muut Viikarissa on varauduttu katsomusten kirjoon. — Kunnioitamme vanhempien vakaumusta. Tiedottaminen ja toiveiden huomioiminen on tärkeää, kertovat lastentarhanopettajat **Heli Piittala-Virtanen** ja **Annukka Oras**. Jos vanhemmat eivät halua lapsensa osallistuvan tilanteisiin, joissa hengellisyys on esillä, järjestetään lapselle siksi ajaksi muuta toimintaa.

— Joulun aika on otollista myös tunteiden käsittelylle. Joulunhan nos-

taa pintaan paljon tunteita. Juhlapyhänä on rauhallista ja perheillä on aikaa olla yhdessä, lisää Annukka Oras.

Tunteiden hän kertoo heräävän myös joulukuvaelman myötä; lapset samaistuvat roolihahmoihinsa ja monella on toivoja.

Pohdintaa, kysymyksiä ja vastauksia

Lapset ovat varsinaisia pikkufilosofejia, väsymättömiä kyselijöitä.

— Vastailimme lasten hengellisiin kysymyksiin luterilaisen uskonnon pohjalta. Oma henkilökohtainen uskontamme emme tuo julkki. Voi myös vastata etä en tiedä, mutta pohdin ja selvitelen asiaa, Heli Piittala-Virtanen sanoo.

Annukka Oras kertoo ns. iäisyyskysymysten, kuten kuoleman, ilmenevän toisinaan lasten leikeissä. Niin ikään vapaa-ajan kirkolliset juhlat, kuten häät tai ristiaiset, ovat vaikuttaneet lapsiin ja niistä kertaillaan usein.

Piirros Markus Matilla

Perinteinen piparitalokisa

Porin Teljän seurakunta on ottanut joulunalusperinteekseen piparkakkutalokilpailun. Tällä kertaa kilpailun aiheena on "Joululahja". Tuo piparkakkutalosi perjantaina 18.12. mennessä Teljän kirkolle, jossa piparkakkutalot ovat näytteillä 20.12. asti.

Raadin valitsema voittajaluomus julkistetaan sunnuntaina 20.12. Joulujuhla kotikirkolla -tapahtumassa. Aloitus klo 9 joulupuurolla ja kirkon jouluikkunan valmistelulla. Klo 10 messun jälkeen Tiernapapit laulavat, ja kirkkokahvien yhteydessä järjestetään piparkakkutalojen huutokauppa Teljän Syke-toiminnan hyväksi. Lisätietoja pastori Jarkko Willman p. 0400 309 786.

Uusi ryhmä näkövammautuneille

Tammikuussa 2016 alkaa keskusteluryhmä äskettäin, noin vuoden sisällä näkövammautuneille. Tavoitteena on vertaistuen saaminen sekä vinkkien ja toimintatapojen vaihtaminen uudessa tilanteessa.

Ryhmä aloittaa 14.1. klo 13–14.30 Porin seurakuntakeskuksessa, Ete-läpuisto 10 B, 2. krs. Kokoontumisen 5 kertaa tammikuusta toukokuuhun. Ryhmään otetaan enintään 10 henkilöä.

Ohjaajat kokemuskouluttaja **Paula Valminen** ja näkövammaistyön diakoniatyöntekijä **Ulla Kuusisto**. Lisätietoja ja ilmoittautumisen 7.1.2016 mennessä ulla.kuusisto@evl.fi, p. 0400 309763 tai.

Puuropäivä ja joululounas

Meri-Porin seurakunnan puuropäivään ja vanhusten joululounaalle saa halutessaan myös kyydin Pihlavan seurakuntatalolle.

Joulupuuropäivä ja myyjäiset järjestetään lauantaina 5.12. klo 13. Luvassa joululauluja ja –puuroa, josta vapaaehtoinen maksu. Mukana diakoniatyöntekijä **Anne Saarinen**, vs. kirkkoherra **Helena Kuusiranta** ja kanttori **Hanneli Grönlund**. Lisäksi joulunmyyjäiset, joiden tuotto menee lähtevien ja diakoniatyölle.

Vapaaehtoiset kuljettavat kyytiä tarvitsevia. Kuljetusta tarvitsevat ilmoittautuminen Anne Saariselle p. 0400 309801.

Vanhusten joululounas järjestetään Pihlavan seurakuntalossalaunantaina 12.12. klo 11. Jouluruokailuun järjestetään tarpeen mukaan kuljetus. Ilmoittautuminen Meri-Porin seurakuntatoimistoon, p. 0447 309 660.

Ehtookellojen aikaan

Adventtipaaston rukoushetkeä ja ehtoollista vietetään kolmena lauantaina Lavian kirkossa. Tilaisuudet alkavat ehtookellojen soideissa klo 18 lauantaina 5., 12. ja 19. joulukuuta.

PORIN NUOHOUSPALVELU

Suoritamme myös kaikki ilmastointipuhdistukseen liittyvät työt, omakotitaloista teollisuuteen!

Pyydä tarjous paikalliset toimitilalta 25 v. kokemuksella!

Huohoojamestari **Mika Tuovinen** p. 0400 535 333

WWW.PORINNUOHOUSPALVELU.FI

HAUTAKIVET
YM. KIVIALAN TYÖT SUORAAN KIVIVESTAMOLTA KYLÄSAARESTA AK-KIVI

Kivivestamitie 39, 28760 Pori
poh. 02-6486075 www.ak-kivi.fi

Täydellistä hautausalan palvelua.
Kuljetukset kaikkialle. Muistotilaisuudet, siunaustyöt.

Puh. (02) 635 1160
Vesa Viitala 050 569 3653

Hautausseurasto ANJA VIITALA OY
Uusikoivistonkatu 40, PORI

Hoivapalvelut, kotityöpalvelut
Kotisairaanhoidon palvelut
Lapsiperheiden kotipalvelut

Alina HOIVATIIMI
www.alinahoiватиimi.fi

Alina Hoivatiimi Pori
Puh. 044 455 6500
alina.medberg@alinahoiватиimi.fi

Tilaa ilmainen kartoituskäynti!

Luotettavaa ja ammattitaitoista hautauspalvelua vuodesta 1918

Rantasen HAUTAUSTOIMISTO

Itäpuisto 12 Pori p. 02 6332 707 www.rantasenhautausseurasto.fi

Ilmoitusaineistot osoitteeseen:
ilmoitusmyynti@kotimaa.fi

Diakonilaitoksen Hautauspalvelut

Pori, Eteläpuisto 10 (02) 632 7011
Ulvila, Lauttaranta 5 (02) 538 9090
Harjavalta, Harjavallankatu 15 (02) 674 1505

.....
Luvian Kukka (02) 558 1364
Noormarkun Kukkapuoti (02) 548 4074
Kukkakauppa Meriheinä, Merikarvia 044 373 6046

Piiplian joulu www.piipia.fi

IKUINEN YSTÄVÄ -RIIPUS
Itsellesi tai ystävälle oma hopeinen suojeleuskeli. 39 €

UUTUUKSIA!

365 PÄIVÄÄ RAAMATUN KERTOMUKSIA
Lastenraamatussa jännittävä kertomus jokaiselle päivälle. 29 €

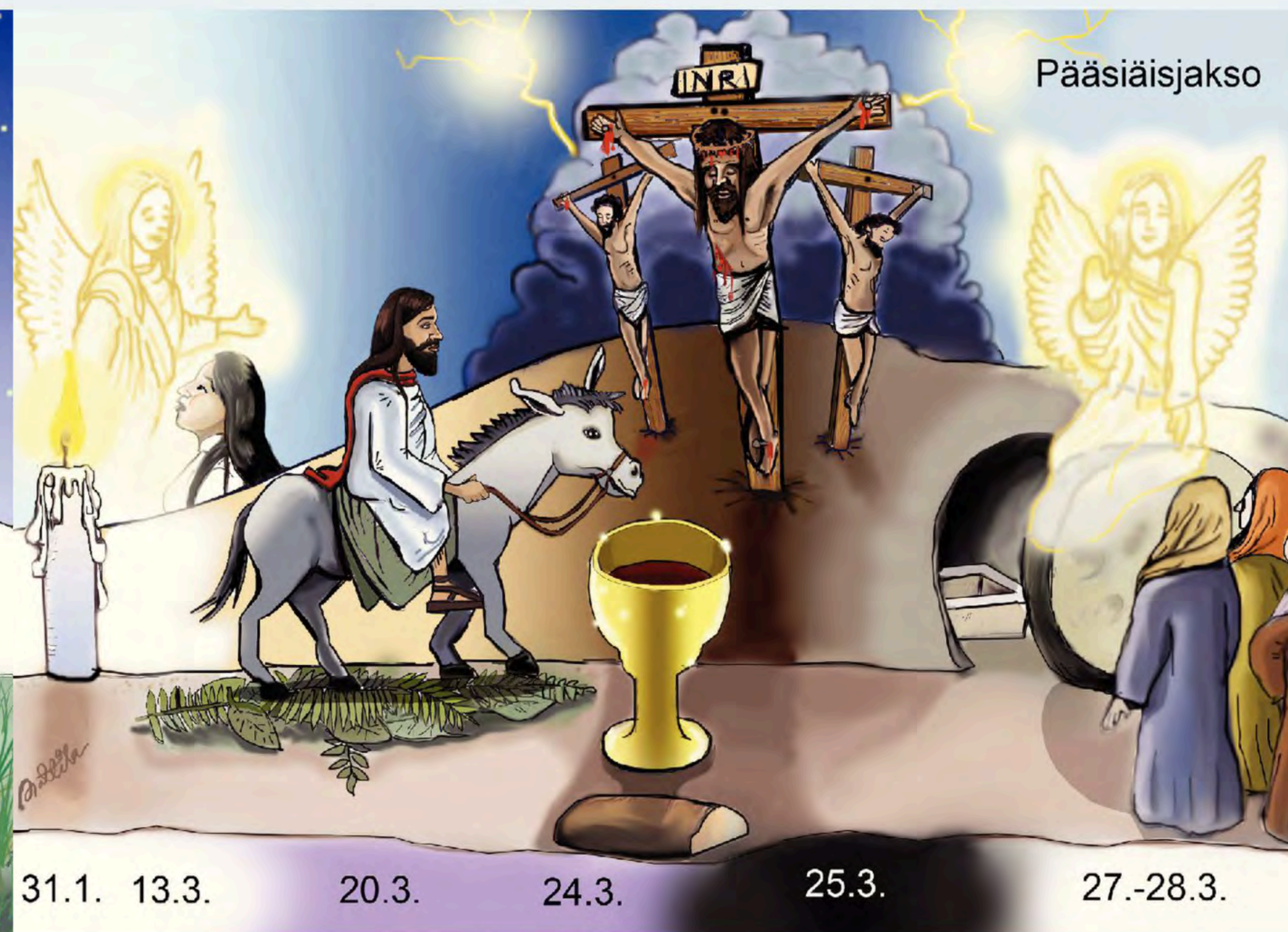
NIMIPAINATUS
Kultainen, lahja-saajan nimipainatus nahkakantiseen Raamattuun tai virsikirjaan.

BIBLE JOURNALING
Leveämarginaalissa Uudessa testamentissa on värikyvviä ja tyhjää skräppäilyä. 14,90 € TILAA ENNAKKOON!

PIIPLIÄ VOIMASANOJA

www.piipia.fi

Suomen Piipia-seura | myynti 010 838 6520 | myynti@piipia.fi | www.piipia.fi

Kirkkovuosi vaihtuu adventtina

Kirkkovuosikalenteri rakentuu joulun, pääsiäisen ja helluntain ympärille.

Kirkkovuoden viimeistä pyhä, tuomiosunnuntaita vietetään 22. marraskuuta. Uusi kirkkovuosi alkaa 1. adventtisunnuntaina 29. marraskuuta. Kirkkovuosikalenteri rakentuu joulun, pääsiäisen ja helluntain ympärille. Kirkkovuosi alkaa Jeesuksen syntymän odotuksesta ja päättyy tulevaisuuden näkymiin. Vuodenkierrossa eletään kristinuskon keskeiset tapahtumat.

Kirkkovuoden suurten juhlien viettämiseen on kolme vaihtoehtoa: valmistautuminen, juhla ja juhlan jälkivietto. Joulua edeltävä valmistautumisvaihe on adventtiaika. Joulun juhla-aika kestää jouluaatosta loppiaiseen. Pääsiäisjaksoon kuuluu paaston aika, pääsiäispyhä ja helluntaihin asti kestävä juhla-aika. Helluntaista lähtien nimetään kirkkovuoden

loppujakson sunnuntait helluntain mukaan. Kirkkovuoteen kuuluu myös erityispyhiä, kuten mikkelinpäivä. Yhteiskunnallisia juhlapäiviä ovat itsenäisyyspäivä sekä kaksi kansallista rukouspäivää.

Kirkkovuoden kiertoa

Kirkkovuosi vaihtuu 1. adventtisunnuntaina, tänä vuonna 29. marraskuuta. Silloin syttyy ensimmäinen adventtikynttilä. Kirkoissa voi yhtyä virsikirjan 1. virteen, Hosiannaan, mistä alkaa joulun valmistautuminen. 1. adventtisunnuntai on juhlapyhä, muuten adventti on paaston aika.

Joulua, Jeesuksen syntymäjuhlaa alettiin viettää joulukuun 25. päivänä 300-luvun alkupuolella. Suomessa jo jouluaatto on iso juhla ja vuoden suosituin kirkkossäilyntipäivä.

Tapaninpäivä eli toinen joulupäivä 26.12. on ensimmäisen marttyyri Stefanoksen ja kaikkien marttyyrien muistopäivä. Se muodostaa vastakohdan ensimmäiselle joulupäivälle.

Loppiaisen on idän tietäjien päivä. 6. tammikuuta vakiintui loppiaisen paikaksi jo 200-luvulla, jolloin sitä vietettiin Jeesuksen syntymäjuhlanä. Varhaisella keskiajalla loppiaisen aiheeksi tuli kertomus tietäjästä, jotka tulivat osoittamaan kunnioitustaan juuri syntyneelle juutalaisten kuninkaalle.

Kynttilänpäivästä alkaen entisajan suomalaiset odottivat kevään merkkejä. Kynttilänpäivää 31. tammikuuta vietetään sen muistoksi, että Jeesus vietiin 40 päivän ikänsä temppeliin, jossa vanha Simeon siunasi Hänet.

Lähtölaskenta laskiaisesta

Laskiaissunnuntai on seitsemän viikkoa ennen pääsiäistä, ensi vuonna 7. helmikuuta. Siitä alkaa pääsiäisen odotus. Laskiaistiistai 9.2. on viimeinen päivä ennen paas-

tonaika, joka alkaa tuhkakieskiviikosta 10. helmikuuta.

Marian ilmestyspäivää vietetään 13. maaliskuuta. Enkeli Gabriel ilmestyi nuorelle Marialle ja kertoi, että lapsi on tulossa. Uskontunnustuksessa tapahtuma kuvataan sanoilla "sikisi Pyhästä Hengestä."

Palmusunnuntaista 20.3. alkaa hiljainen viikko. Raamatun teksti on sama kuin 1. adventtina: Jeesus ratsastaa Jerusalemiin juhlittuna kuninkaana ja auttajana.

Kiirastorin 24.3. raamatullisena aiheena on ehtoollisen asettaminen. Kiirastorin teksteissä kerrotaan myös, miten Jeesus pesee opetuslasten jalat.

Pitkäperjantai 25.3. on Kristuksen ristiinnaulitsemis- ja kuolinpäivä. Se on ai- noia kirkkovuoden päivä, jolloin liturginen väri on musta.

Pääsiäistä 27.3. vietetään Jeesuksen ylösnousemisen juhlanä. Kristus voitti kuoleman. Toisen pääsiäispäivän teksti 28.3. kertoo tapahtumista Emmauksen tiellä. Pääsiäisyöstä alkaa myös 50-päiväinen pääsiäis- aika, joka päättyy helluntaihin.

Helatorstai on Kristuksen taivaaseen- nousemisen päivä. Sitä vietetään 40 päivää pää- siäisen jälkeen, ensi vuonna 5. toukokuuta.

Helluntaista loppuvuoteen

Helluntai on pääsiäisajan päättävä Pyhän Hengen juhla, vuonna 2016 se on 15. tou- kokuuta.

Helluntaista lähtien nimetään kirkko- vuoden loppujakson sunnuntait helluntain mukaan. Tämä korostaa ylösnousemista us- kon ytimenä ja pääsiäistä kirkkovuoden kes- kuksena.

Kolminaisuudenpäivä 22.5. kertoo Ju- malan vaikuttavan maailmassa kolmella ta- valla: Luojana, Lunastajana ja Pyhänä Hen- kenä, joka vaikuttaa seurakunnassa.

Juhannus 25. kesäkuuta on kirkolliselta aiheeltaan Johannes Kastajan päivä. Johan- neksen tehtävänä oli valmistaa tietä Jeesuk- selle. Juhannus on myös keskikesän juhla.

Mikkelinpäivänä 2. lokakuuta kirkoissa puhutaan enkeleistä. Jumala on luonut myös näkymättömän maailman.

Pyhäinpäivä 5. marraskuuta kertoo yhtey- destä kuoleman rajan yli. Rajan täällä puolel- la oleva taisteleva seurakunta ja tuolla puolella oleva riennutseva seurakunta kuuluvat yhteen.

Tuomiosunnuntai päättää kirkkovuo- den. Adventtina alkava kirkkovuosi päättyy 20. marraskuuta 2016. Tuomiosunnuntain nimi viittaa Kristuksen toiseen tulemiseen. Hän saapuu takaisin maan päälle "tuomitse- maan eläviä ja kuolleita". Päivän toinen ni- mi on Kristuksen kuninkauden sunnuntai.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ
KUVITUS MARKUS MATTILA

Lähteet: evl.fi, peda.net

Lahjoittamisen monet muodot

Kirkon ulkomaanapu ja lähetysjärjestöt ovat tehneet lahjoittamisesta helppoa.

Kirkon Ulkomaanapu ja lähetysjärjestöt ovat tehneet näin netti- ja kassalla lahjoittamisesta helppoa. Myös kännykän kautta osallistuminen onnistuu.

Lähetysjärjestö voi tukea säännöllisesti esimerkiksi ryhtymällä kummiksi kehitysmaahan lapselle tai liittymällä yksittäisen lähetystyöntekijän tukienkasaan. Säännöllisen kuukausilahjoituksen voi tehdä myös niin, että apu kanavoituu kohteisiin, joissa tarvitaan kipeimmin apua.

Ajankohtaiskeräyksiä ovat juuri nyt esimerkiksi Ulkomaanavun keräys Euroopan pakolaiskriisin vuoksi ja Lähetysseuran keräys Nepaliin. Joulukeräyksiä on joka järjestöllä.

Kertaluoonteisesti voi tarjota tukeaan lahjoittamalla merkkipäivä tai muun lahjansa hyväntekeväisyyteen. Järjestöistä saa tiedon pankkitilistä, jonne voi pyytää lahjat ohjamaan.

Eettiset lahjat ovat viime vuosina yleistyneet. Eri kansalaisjärjestöillä on tätä lahjatarjontaa runsaasti. Päivänsankarin saa hyvälle mielelle antamalla lahjaksi vaikkapa kaiton, kanoja tai koulupuvun. Näiden "toisenlaisten lahjojen" klassikko on Kirkon Ulkomaanavun vuohi. Lähetysseuran tarjonnassa puhutaan "onnenlahjasta".

Kännykkälahjoituksiin on ohjei-

Raimo Salminen

ta järjestöjen verkkosivuilla. Kauden joululaulut -vihkosesta on ohjeet löytyvät.

Kolehdin pitkä perinne

Kirkkokolehdit ovat edelleen mittava auttamisen kanava. Kolehdin keräminen on alusta asti kuulunut kristillisen jumalanpalveluselämän käytäntöihin. Se kertoo myös seurakunnan yhteisestä jakamisesta ja vähempiosaisten huomioon ottamisesta. Kolehtiin osallistuminen on luonteva paikka henkilökohtaisen lahjan antamiseen.

Pääosan jumalanpalveluksen ohjelmasta keräyksen ohjelmasta.

kohallitus, joitakin määrittelee tuomiokapituli ja osasta päätetään paikallisesti. Jokaisessa seurakunnassa tehdään kolehtisuunnitelma, josta päättää seurakuntaneuvosto.

Kirkkokolehtien ohjeistuksen mukaan 1. adventtisunnuntaina kerätään kolehti perheiden, naisten ja lasten asemaa parantavaan sekä ihmiskauden vastaiseen työhön Suomen Lähetysseuran kautta. Itsenäisenä yhteisistä jakamisesta ja vähempiosaisten huomioon ottamisesta. Kolehtiin osallistuminen on luonteva paikka henkilökohtaisen lahjan antamiseen.

Pääosan jumalanpalveluksen ohjelmasta keräyksen ohjelmasta.

päivän voi seurakunta päättää suunnitelmassaan. Muutamaan kolehtiin kuuluu myös tuomiokapituli. Lisäksi on runsaasti kolehtisuunnitelmia, joissa tuki tulee kristillisten yhdistysten ja järjestöjen työlle.

Kansalaisten tuki korostuu

Suomi on leikkaamassa kansalaisjärjestöille annettavaa kehitysyhteistyötukea noin 40 prosentilla. Tämä koskee kipeästi muun muassa Suomen Lähetysseuraa, joka on suurimpia kehitysyhteistyötoimijoita. Leikkausten myötä Suomen Lähetysseuran tulot pienenevät ensi vuonna 3,3 miljoonalla eurolla. Jär-

jestön vuosibudjetti on noin 30 miljoonaa euroa.

Lähetysseuran kehitysyhteistyöohjelmasta lopetetaan kaikkiaan 17 hanketta. Kehitysyhteistyö loppuu kokonaan neljässä maassa eli Vietnamin, Kiinassa, Angolassa ja Palestiinassa. Näistä Angolassa ja Palestiinassa jatketaan seurakuntien, testamenttitulujen ja yksityisten lahjoittajien varojen turvin. Kummityö säilyy ennallaan 15 maassa ja siten myös Kiinassa koulutus- ja kummilapsityö jatkuvat. Vietnamin sen sijaan joudutaan lopettamaan työ kokonaan.

Lähetysseura käyttää omaa pääomaansa ja rahoitustaan, jolla se jatkaa hankkeita kumppanien kanssa vuoden 2016 eli sopimuskauten loppuun asti.

Jotta pystymme vetäytymään vastuullisesti, tarvitsemme seurakuntien ja yksityisten lahjoittajien lisäystä rahoitusta, sanoo toiminnanjohtaja Seppo Rissanen.

Myös Kirkon Ulkomaanapu karsii hankkeitaan ja joutuu lopettamaan työnsä viidessä maassa. Yhteisvastuukeräyksen 2016 kohteita vaihtuu kehitysyhteistyöhön kohdistettujen leikkausten vuoksi. Ensi vuoden esimerkkikohteeksi nousee Mosambikin sijasta Uganda. Ulkomaanavun työn painopiste muuttuu leikkausten takia merkittävästi myös Kambodžassa, mistä syystä Kambodža ei ole enää jatkossa keräyskohde. Työ Kongossa päättyy hallituksen kehitysyhteistyön leikkauspäätösten vuoksi.

MAJJA-LEENA SEPPÄLÄ

SEURAKUNNISSA TAPAHTUU MARRAS-JOULUKUUSSA 2015

Kauneimmat Joululaulut, sekä joulukonsertit sivuilla 4-5

Keski-Pori

KESKI-PORIN KIRKKO

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 22.11. Ilona Koivisto, Kari Erkkola, Karjalaseuran Satakunnan piirin 70-vuotisjuhlahjajumalanpalvelus, Guido Kriik, seppeleenlasku, kirkkokahvi (keskustelualueen piirineuvosto). — Su 29.11. Eeva-Liisa Virkkunen, Sofia Flinck, Vox Humana, Cantores Vesper, Kirkkokuoro, Guido Kriik, Juhani Romppanen, kirkkokahvi (diakoniatyö). — Su 6.12. Sanajumalanpalvelus, Juhani Romppanen, seppeleenlasku, kirkkokahvi (Sotilaskotisarast, Porin kaupunki). — Su 13.12. Tuija Kruus, Pekka Aalto, Juhani Romppanen, kirkkokahvi (diakoniatyö).

Iltamusiiikki-konserttisarja su 18, 22.11. Sirkka-Liisa Jusila-Gripentrog, urut. Ohjelma 10.

Porin Mies-Laulu 70 vuotta isänmaallinen kirkkokonsertti la 5.12. 18, johtaa Guido Ausmaa ja Harri Keto, urut Juhani Romppanen.

Partiomessu su 6.12. 16.30, Ilona Koivisto, Juhani Romppanen.

Aamuehtoollinen ke 9.12. 8, Antero Virtanen, Juhani Romppanen.

Luciajuhla su 13.12. 12, Björneborgs Svenska Samskola, Sofia Flinck.

Sanan ja rukouksen ilta joka ti 18.30, 24.11. Pekka Aalto, Mirja Lundman, Tapio Koskela. — 1.12. Heikki Nummijärvi, Missioryhmä. — 8.12. Porin kristillisen koulun ilta.

Mahdollisuus yhteiseen rukoukseen joka ti 12.

KESKI-PORIN KIRKKOTUUPA

Miesten raamattupiiri joka toinen ma 18, parilliset viikot, 23.11., 7.12., 21.12., Matti Bergius, p. 646 0892.

RUOSNIEMEN KIRKKO

Messu sunnuntaisin klo 12: 22.11. Ilona Koivisto, Juhani Romppanen. — 29.11. Adventin perhemessu, Ilona Koivisto, Ruosniemen alueen päiväkerholaiset esiintyvät, Päivi Holkko, Marttojen myyjäiset ja kahvitus. — 6.12. Antero Virtanen, Päivi Holkko. — 13.12. Sanajumalanpalvelus Tuija Kruus, Päivi Holkko, Mesikäpälän joulujuhla.

Viikkotoimintaa: Seurakuntakuoron harjoitukset joka ma 17.30. — **Hopeakerho** joka toinen ti 12-14 seurakuntatali, parilliset viikot, 24.11., 8.12., yhteinen joulujuhla Tarinatalaisten kanssa pe 18.12. 13-15, Elna Virtalaine, p. 0400 309 821. — **Raamattupiiri** joka toinen ti 18, parittomat viikot, 1.12., Pirkko Heikkilä, p. 040 504 9403, Ilona Koivisto, p. 0447 309 623. — **Perheker-**

Jouluvaellus päättyy seimelle. Kuvat alhaalla kuningas Daavidin sali ja keskellä paimenten keto.

Jouluvaellukselta löytyy oikea joulu

Kuningas tulee – jouluvaelluksen yleisönäytökset ovat Porin seurakuntakeskuksessa lauantaina 21. ja 28. marraskuuta. Marraskuun viimeisellä viikolla jouluvaellukselle on kutsuttu koululaisia.

Jouluvaelluksessa kuljetaan tapahtumapaikalta toiselle alkaen Vanhan testamentin Messias-enustuksista ja päättyen seimen ääriin. Tapahtumapaikat ovat Porin seurakuntakeskuksen tiloissa.

Sa. Siirtymään pääsee myös hisillä, jos portaissa kulkeminen on vaikeaa.

Näytöksen kesto on 45 minuuttia. Kappelissa on ikoninäytely.

Yleisönäytökset la 21.11 ja 28.11 klo 10, 10.45, 11.30 sekä klo 12.45, 13.30 ja 14.15. Itäpuisto 14. Vapaa pääsy.

ilm. viim. 4.12. Marja-Leena Silvan, p. 0400 309 767.

HYVELÄ Raamattupiiri joka toinen ma 18, parittomat viikot, 30.11., 14.12. Tammisilla, Lotskerintie 42 B, p. 040 505 0598.

TOEJOEN KOULU Adventin musiikillinen messu su 29.11. 12.30, Laura Koukari, nuorten lauluryhmä, Guido Kriik.

TOUKARI Kuntokerho joka toinen ti 10, parittomat viikot. Lea Rantamaa, p. 0400 309 834.

PORMESTARINLUODON SEURAKUNTAKOTI Messu su 13.12. 12, Antero Virtanen, Guido Kriik.

Ruokailu joka ke 12-13. — **Lähetyspiiri** joka toinen ke 14, parittomat viikot, 2.12. Eeva-Liisa Virkkunen. — **Raamattupiiri** joka toinen ke 18.30, parilliset viikot, 25.11., 9.12., Marjatta Kataja, p. 044 363 4846. — **Kahvi- ja teetupa** joka la 13-15. — **Luojan Luomien Lepoisat Lauantait** joka la 13, kuun 1. kirja, 2. laulu, 3. runo- ja 4. käsityöluantai.

VANHUSTENTALOT

Pormestarinluodon koti Peräsimentie 5: Ollaan yhdessä -kerho joka ke 13.

Ruskahovi Peräsimentie 3: Kuukausihartaus to 10.12. 13.30, Eeva-Liisa Virkkunen. — **Raamattupiiri** ma 30.11. 13.30. Tied. Seija Sandelin, p. 045 631 1853. — **Levähäkää** vähän -kerho kuukauden viim. to 26.11. 13.30.

Ruskakoti Peräsimentie 5: Kuukausihartaus to 17.12. 13.30, Eeva-Liisa Virkkunen. — **Seurakunnan tuokio** kuun 1. to 3.12. 13. — **Raamattupiiri** pe 11.12. 13.30. Tied. Irma Kiviniemi, p. 040 727 4487.

Tipurinkatu 20 vanhustentalo kerhohuone: Diakonissan vastaanotto kerran kuussa to 10.12. ja 21.1. 10-11, mm. verenpainemittaus, keskustelu. Myös kotikäynti mahdoll. Tied. Lea Rantamaa, p. 0400 309 834.

MUSIIKKITOIMINTA Seurakuntakeskus 5. krs musiikkisali: Kamarikuoro Vox Humana ke 17, Guido Kriik, p. 0400 309 837. — **Kirkkokuoro** ke 18.30, Guido Kriik. — **Tuomaskuoro** ja soittajat, tied. Päivi Holkko, p. 0400 309 838. — **Porin Ylistyslaulajat** to 18, Kaia Tontti, p. 0440 803 388. — **Cantores Vesper** pe 16, Guido Kriik.

Ruosniemen kirkko Ruosniemen seurakuntakuoro, ma 17.30, Päivi Holkko.

MIKONKATU 8 **Musikopiiri** joka ke 10-11.30, jatkuu 9.12. asti. Perhekahvilan tyyppinen perhekerho. Maksuton, välipala tarjolla. Eija Lindholm, p. 0400 309 641, Mikko Salonen, p. 0447 309 648. 25.11. 9.45 osallistumme Kuningas tulee -jouluvaellukselle seurakuntakeskuksessa, kesto noin 40 min. Jatkuu 13.1.

Kahvi ja teetupa la 28.11. ja 12.12. 19.

Nuorten messut kerran kuussa to 17.

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT Keski-Porin seurakunnan diakoniatyöntekijät ovat siirtäneet puhelinajanvaraukseen.

Vastaanottopaikat: Seurakuntakeskus (Eteläpuisto 10 A, 4. krs): Marja-Leena Silvan, p. 0400 309 767, alueet: keskust. 5. osa. — **Mikko Salonen**, p. 0447 309 648. 25.11. 9.45 osallistumme Kuningas tulee -jouluvaellukselle seurakuntakeskuksessa, kesto noin 40 min. Jatkuu 13.1.

Kahvi ja teetupa la 28.11. ja 12.12. 19.

Nuorten messut kerran kuussa to 17.

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT Keski-Porin seurakunnan diakoniatyöntekijät ovat siirtäneet puhelinajanvaraukseen.

Vastaanottopaikat: Seurakuntakeskus (Eteläpuisto 10 A, 4. krs): Marja-Leena Silvan, p. 0400 309 767, alueet: keskust. 5. osa. — **Mikko Salonen**, p. 0447 309 648. 25.11. 9.45 osallistumme Kuningas tulee -jouluvaellukselle seurakuntakeskuksessa, kesto noin 40 min. Jatkuu 13.1.

Kahvi ja teetupa la 28.11. ja 12.12. 19.

Nuorten messut kerran kuussa to 17.

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT Keski-Porin seurakunnan diakoniatyöntekijät ovat siirtäneet puhelinajanvaraukseen.

Vastaanottopaikat: Seurakuntakeskus (Eteläpuisto 10 A, 4. krs): Marja-Leena Silvan, p. 0400 309 767, alueet: keskust. 5. osa. — **Mikko Salonen**, p. 0447 309 648. 25.11. 9.45 osallistumme Kuningas tulee -jouluvaellukselle seurakuntakeskuksessa, kesto noin 40 min. Jatkuu 13.1.

Kahvi ja teetupa la 28.11. ja 12.12. 19.

Nuorten messut kerran kuussa to 17.

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT Keski-Porin seurakunnan diakoniatyöntekijät ovat siirtäneet puhelinajanvaraukseen.

Vastaanottopaikat: Seurakuntakeskus (Eteläpuisto 10 A, 4. krs): Marja-Leena Silvan, p. 0400 309 767, alueet: keskust. 5. osa. — **Mikko Salonen**, p. 0447 309 648. 25.11. 9.45 osallistumme Kuningas tulee -jouluvaellukselle seurakuntakeskuksessa, kesto noin 40 min. Jatkuu 13.1.

Kahvi ja teetupa la 28.11. ja 12.12. 19.

Nuorten messut kerran kuussa to 17.

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT Keski-Porin seurakunnan diakoniatyöntekijät ovat siirtäneet puhelinajanvaraukseen.

Vastaanottopaikat: Seurakuntakeskus (Eteläpuisto 10 A, 4. krs): Marja-Leena Silvan, p. 0400 309 767, alueet: keskust. 5. osa. — **Mikko Salonen**, p. 0447 309 648. 25.11. 9.45 osallistumme Kuningas tulee -jouluvaellukselle seurakuntakeskuksessa, kesto noin 40 min. Jatkuu 13.1.

Kahvi ja teetupa la 28.11. ja 12.12. 19.

Nuorten messut kerran kuussa to 17.

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT Keski-Porin seurakunnan diakoniatyöntekijät ovat siirtäneet puhelinajanvaraukseen.

Vastaanottopaikat: Seurakuntakeskus (Eteläpuisto 10 A, 4. krs): Marja-Leena Silvan, p. 0400 309 767, alueet: keskust. 5. osa. — **Mikko Salonen**, p. 0447 309 648. 25.11. 9.45 osallistumme Kuningas tulee -jouluvaellukselle seurakuntakeskuksessa, kesto noin 40 min. Jatkuu 13.1.

Kahvi ja teetupa la 28.11. ja 12.12. 19.

USKOSTA

Adventti-kalenteri aikuisille!

Lahjoista suurin

ANN VOSKAMP

Piispanpolku 10

Jaakko Heinämäki (toim.)

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon nykyiset piispat kertovat kukin omasta hengellisestä tiestänsä näistä ihmisistä, tapahtumista, paikoista, kirjoista ja taideteoksista, jotka ovat liittäneet heidät kristinuskon pitkäin traditioon ja tehneet heistä sellaisia ihmisiä, joita he tänä päivänä ovat. Kertomuksille yhteistä on luottamus Jumalaan ja siihen, että elämällä on mieli ja merkitys.

24,30 (27,00)

Ann Voskamp Lahjoista suurin

Kaikki on jo valmista

Tuhat lahjaa -bestsellerin kirjoittajan uusi joulunajan mieltäkirja. 25 päivälle joetut tekstit ammentavat Jeesuksen sukupuvusta ja johdattavat lukijaa päivä päivältä lähemmäksi joulun ihmettä ja suurta solaisuutta – ihmiseksi syntyneitä Jumalan Poikaa. Kunkin luvun lopussa on kolme kysymystä pohdittavaksi sekä kirjoitustilaa omia merkintöjä varten.

UUSI TIE 25,20 (27,90)

Petri Laaksonen In Memoriam

— Elä aina muissa

Lauluja surusta ja kaipauksesta, kiitollisuudesta elämään ja luopumisen kipeydestä. Kahdeksan vuotta koskettavaa laulua ja tutut suosikit täällä pohjantähden alla. Ota Hänet vastaan. Hyvää matkaa ja Anna mun mennä kauniina sovituksina.

19,90 (21,90)

Raamatun kertomuksia dvd

Korkeatasoinen, koko perheen piirrossarja Vanhan ja Uuden testamentin keskeisimmistä kertomuksista. Kukin osa sisältää kolme, noin puolen tunnin mittaisia episodeja.

Sarjan uutuudet: Abraham ja Joosef, Mooses, Rohkeus, Joulu, Kristillinen seurakunta, Taivasten valtakunta.

Sarjassa aiemmin ilmestyneet: Jeesuksen ihmetekojä, Jeesuksen vertauksia ja Pääsiäinen.

15,90

KESKI-PORIN KIRKKOTUUPA

Miesten raamattupiiri joka toinen ma 18, parilliset viikot, 23.11., 7.12., 21.12., Matti Bergius, p. 646 0892.

RUOSNIEMEN KIRKKO

Messu sunnuntaisin klo 12: 22.11. Ilona Koivisto, Juhani Romppanen. — 29.11. Adventin perhemessu, Ilona Koivisto, Ruosniemen alueen päiväkerholaiset esiintyvät, Päivi Holkko, Marttojen myyjäiset ja kahvitus. — 6.12. Antero Virtanen, Päivi Holkko. — 13.12. Sanajumalanpalvelus Tuija Kruus, Päivi Holkko, Mesikäpälän joulujuhla.

Viikkotoimintaa: Seurakuntakuoron harjoitukset joka ma 17.30. — **Hopeakerho** joka toinen ti 12-14 seurakuntatali, parilliset viikot, 24.11., 8.12., yhteinen joulujuhla Tarinatalaisten kanssa pe 18.12. 13-15, Elna Virtalaine, p. 0400 309 821. — **Raamattupiiri** joka toinen ti 18, parittomat viikot, 1.12., Pirkko Heikkilä, p. 040 504 9403, Ilona Koivisto, p. 0447 309 623. — **Perheker-**

JATKOA SIVULTA 11

huone joka toinen to 13, parilliset viikot, 26.11., 10.12., Ritva Mönkkönen, p. 0400 485 878. **Serafinan kerho** huone Antinkatu 22, ke 13. Marketta Lehto, p. 050 374 2014.

PORIN TULITIKUT
Partiolippukuntaan mahtuu vielä mukaan 7–9 -vuotiaita tyttöjä ja poikia. Kokoontumiset ke 18–19 Seurakuntakeskuksen alakerrassa Eteläpuisto 10. Ryhmää ohjaa Tarja Rosenqvist p. 0400 967 206.

VARHAISKASVATUS
Päiväkerhot: Alle kouluikäisille lapsille, voi ilm. tänä syksynä 3 v. täyttävät lapset. Kokoontuu 2x3 h/vk 9–12 aamu- ja 13–16 iltapäiväryhmiä, Ruosniemen kirkolla, Pormestarinluodon seurakuntakodilla, Seurakuntakeskuksessa. Lukukausimaksu 38 e, sisaralennus, vakuutus. Ilm. porievl.fi/ilmoitautadu-banneri. Tied. lapsityönohjaaja Päivi Isonokari, p. 0400 309 819, paiviso.nokari@evl.fi.

Perhekerhot: Vertaistukea ja voimia arjessa jaksamiseen. Joka ke 10–11.30: **Pormestarinluodon seurakuntakoti**, Alahangantie 1. — **Ruosniemen kirkko**, Ruosniementie 162. — **Muksupiiri**, Mikonkatu 8. **Sairaalakerho** lastenohjaaja Sirpa Koski, p. 045 121 1167. Satakunnan keskussairaalan Lasten- ja naistentalolla arkipäivisin. **Päivähoitoyhteistyö** lastenohjaaja Eija Lindholm, p. 0447 309 641. Kiertää eri lapsiryhmiä, mukana lapsityön pastori tai lapsityönohjaaja.

VARHAISNUORISOTYÖ
Toimintaa tytöille Tyttökerhot 1–6 lk tytöille. Anne Saarela, p. 0400 309 836. Ilm. porievl.fi/k-p-varhasnuorisotyö/k-p-työille.
Keski-Porin seurakunnan poikatyö alakouluikäisille pojille. Nuorisotyönohjaaja Mikko Jokinen, p. 0400 309 823, facebook.com/KeskiPorinSrknPoikatyö.

NUORISOTYÖ
Mikonkatu 8: Isokoulutus joka toinen ke 17–18.30. — **Leirivastustajakoulu** joka toinen ke 17–18.30. — **Nuortenillat** joka to 17–21. — **Poppari-illat** pa mahd. mukaan.

Lavia

LAVIAN KIRKKO
Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 22.11. Messu, Anna-Kaisa Hautala, Mari-na Hämäläinen. — Su 29.11. 1. Adventin Messu, Anna-Kaisa Hautala, Mari-na Hämäläinen. Messun jälkeen vanhemman väen joulujuhla seurakuntakodilla. — Su 6.12. Sanajumalanpalvelus, Anna-Kaisa Hautala, Mari-na Hämäläinen, kirkkokuoro. Jumalanpalveluksen jälkeen kunniakäynti sankarihaudoilla ja juhla seurakuntakodilla. — Su 13.12. Messu, Anna-Kaisa Hautala, Mari-na Hämäläinen. **Adventtiapaaston rukoushetki ja ehtoollinen** keltojen soi-

dessä la 5.12., 12.12. ja 19.12. 18.

Kynttiläkirkko to 17.12. 18, päiväkerhon ja lasten musiikkiryhmien joulujuhla.

SEURAKUNTALAISET
Jouluateria lavialaisille leskille ja muuten yksin eläville ti 22.12. 14, ilm. pe 18.12. menn. seurakuntatoimistoon, p. 0447 310 201.

Raamattu tutuksi -ilta ma 23.11. 18.30.

Raamatturyhmä naisille koushuoneessa, ma 7.12. 14–16.

Lähetyksen joulumyyjäiset su 13.12. 11.15–14, puuroa ja kahvia, monenlaista myytävää.

Naisten hemmottelusauna ma 21.12. 18.

Varhaisnuorten kerho ma 15.12–17 vintillä.

Perhekerho ti 9.30–11.30.

MUUALLA
Jouluinen iltapäivä taittuneimissa la 5.12. 12, Equ Pt Sportin talli, Järj. Järventie 394, kaikille avoin.

KUOROT
Päiväkuoro ma 10.12. 15, seurakuntakodilla. Lauluryhmä kaikille, jotka haluavat laulaa, ei tarvitse osata laulaa. **Kirkkokuoro** ke 18–21 seurakuntakodilla.

Lastenkuorot ja pianotunnit to 14.30–19.30 seurakuntakodilla, henk.koht. ajat sovittu.

HARTAUDET
Aleksinhovi to 1.12. 14.30. — **Kotiranta 1** pe 20.11. 13.30, adventtihartaus 22.12. 12, ehtoollishartaus 12.12. ja 18.12. 13.30. — **Kotiranta 2** ke 16.12. 14. — **Päivätoiminta** ke 2.12. ja 16.12. 13.

SEURAKUNTATOIMISTO
Avoinn ma ja pe 9–12, ke 14–17, suljettu 9.12. ja 11.12.

TÄMMÖSTEN TUPA
Avoinn pe 9.30–12.

Länsi-Pori

LÄNSI-PORIN KIRKKO
Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 22.11. Messu, Mika Kyytinen, Sakari Salminen. — Su 29.11. Perhemessu, Heikki Hesso, lapsikuoro, Leelo Lipping, Sakari Salminen. — Su 6.12. Sanajumalanpalvelus, Jussi Kärmäranta, Sakari Salminen, partiolaisten kirkkopöytä. — Su 13.12. Kauneimmat Joululaulut -messu Tanja Häkkinen, kirkkokuoro, Leelo Lipping.

Ilta messu ja nuorten olohuone pe 20.11. 18, Jussi Kärmäranta.

Ystävyysden ilt su 22.11. 17,

Janne Peltö-Piri, Mika Kyytinen.

Johnny Cash Gospel -konsertti su 29.11. 18, ohjelma 10 e. Tapio Vuorinen, laulu, kitara, Mirja Vuorinen, huuliharpu, laulu, Mikko Pelkonen kosketinsoittimet, laulu, Juha Kormanen, sähkökitara, Ilkka Soini basso, laulu, Timo Hiljanen, rummut, laulu.

Ilta musiikkia la 5.12. 18, urut Sakari Salminen, Bach-Ritter-Sibelius, vapaa pääsy.

Myyjäiset lähetystyön hyväksi su 6.12. noin 11–13.

Laudes ke 16.12. 9, Tanja Häkkinen.

OLOTUPA
Ojuriintie 2
Olotuvan kahvila, auki 17–18.12. 10–16. Myynnissä vapaaehtoisten tekemiä uniikkeja ja käsitöitä diakoniatyön hyväksi.

Kirjallisuuspiiri ma 30.11. 18. Kirjana Fabio Geda: ”Krokotiilimien”.

Käppärän lähetyspiiri ti 24.11. 18, Heikki Hesso.

Rukousilta to 26.11. 18, Jukka Partala, Tanja Häkkinen.

Miesten raamattupiiri pe 27.11. ja 11.12. 18.30.

Lähetyslaulajaiset to 26.11. 11.

NAPPI (Nuorten aikuisten pizza- ja peli-ilta) ke 9.12. 18, Jussi Kärmäranta.

Joulumyyjäiset la 12.12. 10–14, myynnissä jouluisia tuotteita, leivonnaisia, uniikkeja käsitöitä yms.

LATTOMEREN KIRKKO
Messu sunnuntaisin: 6.12. klo 10 Messu, Reija Nordström, Antti Yrjölä, Huomi kelloinaika. **Seppelienlasku** su 6.12. 9, Reija Nordström, Antti Yrjölä, Lattomeren hautausmaa.

PIETNIEMEN SEURAKUNTALAISET
Vauvakirkko su 22.11. 15, Heikki Hesso, Sakari Salminen.

PREIVIIKIN KIRKKO
Raamattupiiri joka ma 18, Helena Ainasoja.

KUOROT
Länsi-Porin lapsikuoro to 16, Leelo Lipping, p. 045 121 1153. — **Nuorten lauluryhmä** to 17, Leelo Lipping. — **Kirkkokuoro** joka pe 17, huomi! 20.11. 16.30, Leelo Lipping.

VARHAISKASVATUS
Länsi-Porin kirkon ja Pietniemen päiväkerhoissa vielä vapaita paikkoja. Ilm. ja tied. marja.lehtonen@evl.fi, p. 0400 309 818.

Liikuntakerho 3–6 -vuotiaille Länsi-Porin kirkolla ke 9–11. **Perhekerho** Olotupa ma 9.30–

11.30. — Pietniemi ke 10–12. — Länsi-Porin kirkko to 9.30–11.30. — Maksuttomia, ei ilmoittautumista.

DIAKONIATYÖ
Länsi-Porin kirkon diakoniatyöntekijöiden vastaanotto ajanvarauksella. Kirsi Keskinen p. 0400 309 861, Soili Korpe-la p. 0400 309 862, vs. Tiia-Maria Lahti p. 0400 309 869, diakonia-avustaja Minna Raita p. 044 911 1650. Sähköpostit etunimi.sukunimi@evl.fi.

Adventtijuha Silokalliolla ti 8.12. Bussi Länsi-Porin kirkolta klo 19. Hinta 25 e, sis. kuljetus, ohjelma, jouluruokailu. Ilm. 1.12. menn. Länsi-Porin seurakuntatoimistoon, p. 044 730 9655.

Meri-Pori

AHLAISTEN KIRKKO
Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 22.11. Messu, Helena Kuusiranta, Hanneli Grönlund. — Su 29.11. Sanajumalanpalvelus, Albert Halonen, Pekka Tyni. — Su 6.12. Sanajumalanpalvelus, Pirjo Tiira, Hanneli Grönlund, kirkkokuoro, seppelienlasku. — Su 13.12. Messu, Pirjo Tiira, Pekka Tyni.

Lucia-juhla su 13.12. 16.

AHLAISTEN SEURAKUNTAKOTI
Raamattupiiri joka toinen ma 13, parittomat viikot, 30.11., 14.12.

Seurakuntapiiri joka ti 13, 24.11., 1.12., 8.12.

Seurakunta- ja raamattupiirien joulujuhla ti 15.12. 13.

Joulupuuropäivä ja myyjäiset la 5.12. 13. Lauletaan joululauluja ja syödään joulupuuroa, vapaaehtoinen maksu. Päiväkerhohuoneessa joulumyyjäiset, tuotto lähetykselle ja diakoniatyölle. Vapaaehtoiset kuljettavat kyytiä tarvitsevia. Kuljetusta tarvitsevat ilm. Anne Saariselle p. 0400 309801. Mukana myös Helena Kuusiranta ja Hanneli Grönlund.

Vanhustenrivit: Hartaus to 26.11. 12, Albert Halonen, Hanneli Grönlund.

PIHLAVAN KIRKKO
Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 22.11. Messu, Pirjo Tiira. — Su 29.11. Messu, Helena Kuusiranta, Hanneli Grönlund, kirkkokuoro, kirkkokahvit. — Su 6.12. klo 9.30 Partiolaisten lipunnosto ja lupauksenanto, Sanajumalanpalvelus, Helena Kuusiranta, kirkkokahvit (Meri-Porin Partiolaisten). — Su 13.12. Messu, Albert Halonen, Hanneli Grönlund.

Lasten adventtikirkko ke 25.11. 9.30 ja 10.30, Pirjo Tiira, Hanneli Grönlund.

Nuorten adventtikirkko to 26.11. 18, ehtoollinen, Helena Kuusiranta, Terhi Rätty, Pekka Tyni.

PIHLAVAN KIRKON SEURAKUNTASALI
Seurakuntapiiri ke 25.11. 12. **Kirkkokuoro** joka ke 18, 25.11., 2.12., 9.12.

PIHLAVAN SEURAKUNTATALO
Kanneljärvi piiri joka toinen ma 18 parittomat viikot, 30.11., 14.12.

Lähetyspiiri ke 2.12. 16.

Raamattupiiri joka toinen to 18, parilliset viikot, 26.11., 10.12.

Monitoimisasi:
Gospel-tumppa ti 18.

Järjestöjen joulumyyjäiset la 5.12. 11–14, pöytiä saa varata srk-toimistosta ma-pe klo 9–12, 13–15, p. 0447 309 660.

Vanhusten joululounas la 12.12. 11. Kuljetus tarpeen mukaan Ahlaista ja Reposaaresta, ilm. srk-toimistoon.

REPOSAAREN KIRKKO
Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 12: Su 22.11. Messu, Helena Kuusiranta, Hanneli Grönlund, kirkkokuoro, partiolaisten, kirkkokahvit, seppelienlasku. — Su 13.12. Messu, Pirjo Tiira, Pekka Tyni.

REPOSAAREN PAPPILA
Raamattu- ja keskustelupiiri joka ti 13.

Kuntokerho ke 25.11. 13.

VANHA SEURAKUNTATALO
Reposaaren pappilan vieressä, **kudontamahdollisuus:** mattoja, poppanoita yms. joka päivä, tarvittaessa opastus, tied. p. 050 328 6975.

METSÄKAPPELI
Adventtihartaus ma 23.11. 9.30, Pirjo Tiira, Pekka Tyni.

PIHLAVAN KIRKKO
Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 22.11. Messu, oმაishoitajien kirkkopöytä, Tapio Hietalahti, Markku Lahti. — Su 29.11. Messu, Kari Penttinen, Tapio Hietalahti, Heli Lehtonen, Porin Kansalliset seniorit vierailleet. — Su 6.12. Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus, Tapio Hietalahti, Kari Penttinen, Markku Lahti, 11.15 seppelien lasku, 12 Itsenäisyyspäivän juhla seurakuntatalolla, Noormarkun Karjalaseura ja Noormarkun mieslaulajat. — Su 13.12. Messu, Tapio Hietalahti, Markku Lahti.

Sibelius 150 vuotta la 21.11. 18, Kristian Saarinen ja Arttu Selonen, urut, kakkukahvit, vapaa pääsy, ohjelma 10 e.

Päiväkerhon joulujuhla ke 16.12. 18.

parilliset viikot. — **Kaanaa** joka kuun viim. to 15.30–16.

HYVÄ JOULUMIELI-KERÄYS
Lions Club Pori/Meri-Porin ja Meri-Porin seurakunnan diakoniatyön yhteinen Joulumielijoulupakettikeräys toteutetaan 18.11.–9.12. Keräyksen joulupaketit jaetaan srkn diakoniatyön toimesta Meri-Porin vähävaraisten perheiden auttamiseksi alueellamme. Keräyspisteet: Länsi-Suomen OP:n Meri-Porin konttori, Pihlavan apteekki, K-Market Ahlainen, K-Market Kyläsaari, K-Market Pihlava ja Sale Reposaari.

LAPSET
Päivä- ja perhekerhot tied. Saara Hakkiiluoto-Kartio, p. 0447 309 654.

Musakerho joka ke 13–14 (4–5 v.) ja 15–16 (6–8 v.), Pihlavan srk-talo, ilm. p. 0400 309 777.

VARHAISNUORET
Pihlava: Kokki- ja puuhakerho ke 15.30, kirkon keittiö. — Sählykerho ke 17.15, seurakuntatalon monitoimisalla. — Musakerho to 15, kirkon alakerrassa. — Puuhakerho ti seurakuntatalolla: 13–14.30 askartelua ja muuta puuhaa kahviossa, 15–16 palloilua 1.–3. lk monitoimisalla.

Kyläsaaren seurakuntatalo: Puuhakerho to 16.30.

Mäntyluodon seurakuntakoti: Puuhakerho ti 17.30.

Kaanaa kerhohuone: Puuhakerho pe 13–16.

Ahlaisten seurakuntakoti: Puuhakerho pe 12–15.

Reposaaren pappila: Puuhakerho ti 14–16.30.

Noormarkku

NUORMARKUN KIRKKO
Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 22.11. Messu, oმაishoitajien kirkkopöytä, Tapio Hietalahti, Markku Lahti. — Su 29.11. Messu, Kari Penttinen, Tapio Hietalahti, Heli Lehtonen, Porin Kansalliset seniorit vierailleet. — Su 6.12. Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus, Tapio Hietalahti, Kari Penttinen, Markku Lahti, 11.15 seppelien lasku, 12 Itsenäisyyspäivän juhla seurakuntatalolla, Noormarkun Karjalaseura ja Noormarkun mieslaulajat. — Su 13.12. Messu, Tapio Hietalahti, Markku Lahti.

Sibelius 150 vuotta la 21.11. 18, Kristian Saarinen ja Arttu Selonen, urut, kakkukahvit, vapaa pääsy, ohjelma 10 e.

Päiväkerhon joulujuhla ke 16.12. 18.

NUORMARKUN PAPPILA
Siionin kanteleen lauluseurat pe 18, kahvit ja kirjapöytä. — 20.11. ”Onko valmiussuunnitelmani kunnonssa?” Pertti Kymäläinen, Veli-Pekka Huhtanen. — 4.12. ”Nöyränä kohti isänmaata”, Pirkko Heikkilä, Veli-Pekka Huhtanen.

Women's Bible Study to 26.11. 18.

Perhojen kerho joka ke 9.15–11.15, Elina Lehesvuori.

Perhekerho joka to 9.15–11.15, Elina Lehesvuori.

Viikkotoiminta: **Aamuruokushetki** joka ma 8.30. — **Naisten raamattu- ja ruko-**

uspiiri joka ma 18. — **Miesten raamattu- ja rukouspiiri** joka ma 18.30. — **Miesten piiri** joka ti 13, ei 24.11. — **Kultaisten län kerho** ke 14, 2.12., 16.12. — **Missiokuoro** su 22.11., 6.12. 18. — **Käsityöpiiri** ti 24.11. 10. — **Kirkkokuoro** ke 2.12. 18.

NOORMARKUN SEURAKUNTALAISET

Joulumyyjäiset la 28.11. 12–14.

Viikkotoimintaa: **Hyvää mieltä arkeen -kerho** ti 24.11. 13.30. — **Omaishoitajat** ti 1.12. 13. — **AVH-kerho** ke 25.11. 14. — **Naisten piiri** joka toinen to 14.26.11. retki Lavi-aan, 10.12. srk-talolla. — **Kivi-piiri** joka to 17. — **Sielukkaat naiset** joka ti 16.30.

Nuorille: **Nuorten ilta** joka pe 19. — **Nuorten oloilta** joka ke 19. — **Isokoulutus** ti 8.12. 18. — **Nuorten joulujuhla** pe 18.12. 18.

LASSILAN KIRKKO
Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 13: Su 29.11. Tapio Hietalahti, Markku Lahti.

Seppelienlasku su 6.12. 9.

LASSILAN PAPPILA
Kirkkokuoro to 26.11. 18.

MUUALLA

Hartaus: Snällintupa ke 13.30, 2.12., 16.12. — Lähipalveluskeskus to 13.30, 26.11., 3.12., 10.12. — Mäntylinna ke 13, 25.11., 9.12. — Hopeakoto ke 16.12. 15.

LASTENTALO

Päiväkerhot ma-to 9–11 ja 13–15.45. — **Naperokerho** ti 13–15, Elina ja Anne. — **Musikerkerho** ke 9–11, Anna.

Porin Teljä

TELJÄN KIRKKO
Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10. Kirkkokodissa ”Nooan arkkii” – hiljainen leikkimurkaus leikki-ikäisille lapsille, ja pyhäkoulu: Su 22.11. Oმაishoitajien kirkkopöytä, Tapio Hietalahti, Markku Lahti. — Su 29.11. Messu, Kari Penttinen, Tapio Hietalahti, Heli Lehtonen, Porin Kansalliset seniorit vierailleet. — Su 6.12. Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus, Tapio Hietalahti, Kari Penttinen, Markku Lahti, 11.15 seppelien lasku, 12 Itsenäisyyspäivän juhla seurakuntatalolla, Noormarkun Karjalaseura ja Noormarkun mieslaulajat. — Su 13.12. Messu, Tapio Hietalahti, Markku Lahti.

Sibelius 150 vuotta la 21.11. 18, Kristian Saarinen ja Arttu Selonen, urut, kakkukahvit, vapaa pääsy, ohjelma 10 e.

Päiväkerhon joulujuhla ke 16.12. 18.

NUORMARKUN PAPPILA
Siionin kanteleen lauluseurat pe 18, kahvit ja kirjapöytä. — 20.11. ”Onko valmiussuunnitelmani kunnonssa?” Pertti Kymäläinen, Veli-Pekka Huhtanen. — 4.12. ”Nöyränä kohti isänmaata”, Pirkko Heikkilä, Veli-Pekka Huhtanen.

Women's Bible Study to 26.11. 18.

Perhojen kerho joka ke 9.15–11.15, Elina Lehesvuori.

Perhekerho joka to 9.15–11.15, Elina Lehesvuori.

Viikkotoiminta: **Aamuruokushetki** joka ma 8.30. — **Naisten raamattu- ja ruko-**

Kunnianosoitus 60-vuotiaalle Jaakko Löytylle

Koti-ikävä -konsertissa 5. joulukuuta kuullaan mm. kaikille tutut kappaleet ”Siunaa koko maailmaa” ja ”Martin Luther Kingin laulu” uudelleen sovitettuina. ”On hienoa, jos kuulijat löytävät uusien sovitusten myötä jotain uutta näistä klassikkoveitsista, kitaristi Aki-Petri toivoo. Muut musikit harjoituksissa: laulajat Suvi ja Mirva sekä kosketinsoittaja Kristian. Kuvasta puuttuu basisti Heikki ja rumpali(kuvaaja) Raino.

Itsenäisyyspäivän aattona Café Huoneella lailla isäksi suoraan sydämeen ja saisi ajattelemaan. Monet kappaleet ovat kuin rukouksia, ja niiden käsittelemiin tunteisiin voi varmasti samaistua moni ihminen, Suvi Janatuinen kertoo.

Café Huoneella kuultava konsertti on kunnianosoitus 60-vuotiaan Jaakko Löytyn musiikille

JATKOA SIVULTA 13

ta, mukana kirkkoherra Kaisa Huhtala, 4.12. Ookko ny ihan toissas? 11.12. Käteellisuus. **Alumni-ilta** 20.11. 20 vuonna 1997 syntynelle ja sitä vanhemmille Väinöläin kirkolla. **Nuorten joulujuhla** 18.12. 18 Väinöläin kirkko. **Tiedot** nuorisopastori Janne Pelto-Piri, p. 0400 309 792, janne.pelto-piri@evl.fi ja vs. nuorisotyönohjaaja Maria Djakonowsky, p. 0400 309 797 maria.djakonowsky@evl.fi. Facebook: Porin Teljän seurakunnan rippikoulu- ja nuorisotyö.

POJILLE JA TYTÖILLE SYKE-päivät koululaisille, ks. Teljän kirkko.

Tytöille: Tyttökerho Luovis ma 16-17, ei 23.11., viim. kerta 14.12., 10-14 -vuotiaille, Teljän kirkko, Eija Kymäläinen, p. 0400 309 795.

Pojille: Poikien säilykerho ti 17-18, syksyn viim. kerta 8.12., jatkuu 19.1., Väinöläin kirkko. — Plenoismallikerho to 16-17.30, syksyn viim. kerta 10.12., jatkuu 19.1. 18.30-20 (Huom! Muuttuneet ajat), Väinöläin kirkko. — Nikkarikerho to 18-19.30, syksyn viim. kerta 10.12., jatkuu 21.1., Väinöläin kirkko. — Isä-poika säily pe 18-19, syksyn viim. kerta 11.12., jatkuu 22.1., Väinöläin kirkko. — Vesa Saarela, p. 0400 309 794.

Varhaisnuorten kädentaitopajat 14-15.30, 1.-4. -luokkalaissille. **Ma Kalaholmassa** (Uittomiehentie 8b), viim. kerta 14.12., jatkuu 11.1., **ti Sampolassa** (Puhuritie 10), viim. kerta 15.12., (toiminta päättyy) ja **to Esivallankatu 6:ssa**, syksyn viim. 17.12., jatkuu 14.1. Avaamme ovet 12 joulloin voi pelailta, leikkiä, piirtää, 13 välipala. Tehdään erilaisia kädentaidon töitä, esim. maalaus, naulaus, ompelu. Maksuton. Vastuuhenkilö: lastenohjaaja Jenni Noppari, p. 0447 309 670. **Keskusteluapua:** onko lähelläsi koulukiusaamisesta kärsivä lapsi tai nuori? Maksuton kuuntelijia ja rinnallakulkijia nuorisotyönohjaaja Maija Salmijärvi, p. 0400 309 796.

PARTIO Väinän vartijat ry monipuolista partiotoimintaa 7-11 -vuotiaille pojille. Tied. lippukunnanjohtaja Timo Vastamaa, p. 050 544 8337.

Teljän Tuikheet ry tytöille monipuolista partiotoimintaa. Kaikenikäiset 7-vuotiaista aikuisiin. Tied. lippukunnanjohtaja Ilona Koivisto, p. 044 701 9491.

LAPSI- JA PERHETYÖ

Perhekerhot: **Ke 10.30-12:** Kalaholman kerhohuone (Uittomiehentie 8 b), Sari Pirhonen, p. 0447 309 680, Jenni Noppari, p. 0447 309 670. — Väinöläin kirkko, Eeva Siira, p. 0447 309 667. — Teljän kirkko, Irmeli Koski-Tuuri, p. 0447 309 668, Susan Yrjölä, p. 0447 309 673. — **To 9-11 Perhekerho Esivallankatu 6**, vapaa- ja hartaushetkiä, englannin kieliopijä ja musiikkia. Ei ilmoittautumista. Susan Yrjölä Yrjölä p. 0447 309 673. — **To 17.30-19 Teljän kirkko** ilta-perhekerho. Kuun viim. to kerho kiinni; perheitä kutsutaan

Jouluaaton hartaudet ja joulukirkot

Aattohartaudet 24.12.

Maanmittarinkatu 9 kerhohuone klo 9.

Porin seurakuntakeskus, kappeli klo 11.15, adventinajan hiljenty mishetki. **Metsäkappeli** klo 12.

Reposaaren kirkko klo 12 ja 14.

Ruskakoti klo 13.30, Peräsimentie 5.

Käppärän iso kappeli klo 14.

Ruosniemen kirkko klo 14.30.

Lassilan kirkko klo 15.

Lavian kappeli klo 15.

Martintalo klo 15.

Noormarkun kirkko klo 15.

Ahlaisten kirkko klo 16.

Keski-Porin kirkko klo 16.

Lavian kirkko klo 16.

Länsi-Porin kirkko klo 16.

Pihlavan kirkko klo 16.

Teljän kirkko klo 16.

Lapsiperheiden aattohartaudet 24.12.

Keski-Porin kirkko klo 12.30.

Väinöläin kirkko klo 13 "Seimen äärellä".

Metsäkappeli klo 14.

Julbön

Norrmark kyrka kl 13, julaftons andakt.

Keski-Porin kirkko klo 14.30.

Joulurauhan julistus

Ahlaisten kirkon edessä klo 12.

Yökirkot 24.12.

Keski-Porin kirkko klo 22, jouluyön musiikki.

Noormarkun kirkko klo 22.
Pihlavan kirkko klo 22.
Teljän kirkko klo 22.
Länsi-Porin kirkko klo 23, jouluyön messu.

Joulukirkot 25.12.

Ahlaisten kirkko klo 7.

Keski-Porin kirkko klo 8.

Lavian kirkko klo 8.

Lassilan kirkko klo 8.

Länsi-Porin kirkko klo 8.

Noormarkun kirkko klo 8.

Pihlavan kirkko klo 8.

Reposaaren kirkko klo 8.

Teljän kirkko klo 8.

Ruosniemen kirkko klo 9.

Lattomeren kirkko klo 10.

Metsäkappeli klo 10.

Väinöläin kirkko klo 10.

Preiviikin kirkko klo 12.

Jouluhartaudet: Klo 10 Yterin kylpylähotellin ranta. Klo 14 Porin seurakuntakeskus, joulupäivän ilta-aijähetki ja kahvit. Klo 18 Noormarkun pappila, Joulun Valo.

Tapaninpäivän jumalanpalvelukset 26.12.

Ahlaisten kirkko klo 10, sanajumalanpalvelus.

Keski-Porin kirkko klo 10, messu.

Lavian kirkko klo 10, messu.

Länsi-Porin kirkko klo 10, sanajumalanpalvelus.

Noormarkun kirkko klo 10, messu.

Pihlavan kirkko klo 10, sanajumalanpalvelus.

Teljän kirkko klo 10, messu.

Reposaaren kirkko klo 12, sanajumalanpalvelus.

Teljän kirkon jouluisen puuveistoksen on tehnyt Eva Ryynänen.

Raino Salmijärvi

EVANKELIUMIYHDISTYS

Väinöläin kirkko: Messu sunnuntaisin 16, pyhäkoulut erikaisille, kirkkohetki: 22.11. Juhana Tarvainen, Hanna Salmiinen, Sleyen Porin osaston vuosisokous messun jälkeen. — 29.11. Jari Rankinen. — 6.12. Johan Helkkula, Juhana Tarvainen. — 13.12. Johan Helkkula, Juhana Tarvainen.

Alfa-kurssi ke 4.11.-16.12. ja la 21.11. 10-16, Teljän kirkko. **Sleyen rukoushuone**, Varvinkatu 3: Nuorten raamis ti 24.11. ja 1.12. 19. — Matongo-piiri pe 20.11. 13. — Lasarus-ilta to 26.11. 18.

Maanantaisähly ma 23.11. ja 30.11. 21-22, Porin Herralahden koulun liikuntasali.

ISRAELIN YSTÄVÄT Hanukkujuhla to 17.12. 18, puuroa 17.30 alkaen, Porin seurakuntakeskus, 2. krs. Marjaana Perttula: Joulumakka Betlehemiin. Vieraita Turun messiaanistesta seurakunnasta.

ISRAELI-TYÖ RY Tilaisuus su 20.12. 16, Esa ja Pirkko Keuru, Seurakuntakeskus, 1. krs.

KANSANLÄHETYS Lähetyskoti Seurakuntakeskus, 5.krs, toimisto auki ma-to 10-15 tai sop. mukaan. — Startti-raamattupiiri ti 18. — Epin piiri joka toinen ma 16.30, parilliset viikot. — Rukousilta to 17.30. — Piirin sääntömääräinen syyskokous la 28.11. 13. — Joulumyyjäiset la 12.12. 10-13, joulukahvit, puuro ja soppa, pientä joulutavaraa, joka arpa voittaa -pöytä, Joulunäikä-lehtiä, kirjoja ja kortteja.

Mikonkatu 8 Raamattuopetukset su 22.11. 14-16, "Jo joutui armas aika" ja "Armoa lapsille", khra Keijo Rainerma, musiikki Ipo Hällbacka ja Keijo Rainerma, väliäika, 17 Kohtaamispaikkamessu "Ja kirjat avattiin", Keijo Rainerma, Tapio Hietalahi, musiikki Minna Güley, ehtoollinen, pyhäkoulu.

Porin seurakuntakeskus Miehet pe 27.11. 18, ohjelma-vastuussa miehet Turun suunnalta, 4. krs. — Maakunnallinen joulujuhla su 13.12. 14, khra Kari Erkkola, Sakari Lepänen, Esko Mäki-Soini, juontaa Marjaana Perttula, musiikki Minna Güley ja houseband, joulukahvit, arparajaiset, 2. krs.

NTKY Esivallankatu 6: Sunnuntain yleisötilaisuus 29.11. 15, mukana Hanna Lindberg Kylyästä. — Joulumyyjäiset la 5.12. 13-14.30. — Joulujuhla su 13.12. 15.

Porin Seudun Kristilliset ELÄKELÄISET RY Tilaisuus ti 24.11. ja joulujuhla 8.12. 13, kahvi 12.30, ehtoollisen vietto, Seurakuntakeskus, 2. krs, sali.

RAUHANYHDISTYS Louhentie 4: Seurat la 21.11. 19. — Seurakuntapäivä su 22.11. 13. — Ompeluseurat ke 25.11., 2.12., 9.12. ja 16.12. 18.30. — Joulumyyjäiset la 28.11. — Seurat, vieraillevat puhujat su 29.11. 16. — Keskusteluilla la 5.12. 19. — Itsenäisyysjuhla su 6.12. 16. — Tiistai-kerho 8.12. 13. — Joulujuhla la 12.12. 18. — Seurat ja lasten joulujuhla su 13.12. 16. — Joululauluilta la 19.12. 18.

SIIONINVIRSEURAT Seurat joka toinen to 19, parilliset viikot, 26.11., 10.12. Itäpuisto 14. Järj. Herättäjä-Yhdistys, Porin paikallisosasto.

Luonnosta ainekset joulukoristeluun

Hannele Suojanen käyttää asetelmissaan monia vihreän sävyjä.

Noormarkkulaisen rivitalokodin ovesa on herkkä koristekranssi. Oven vieressä roikkuu mosaiikkisäily. Seinillä on omenien maalausten lisäksi lastenlasten piirroksia. Rautalangasta ja koristehelmistä kootut enkelit ovat palanneet kesälomiltaan. Pöydällä kynttiläasetelma enteilee adventtia. **Hannele Suojanen** koti kertoo luomisen ilosta.

Olen lapsuuden mökkikesistä lähtien ollut kiinnostunut luonnosta ja kasveista. Harrastuksessani voin yhdistää luonnon seuraamisen ja käsillä tekemisen. Maalaamisen voi olla välillä tauollakin, mutta erilaisia kodin koristeuksia ja asetelmia teen kaiken aikaa, hän kertoo.

Kodin koristelun olenkin tullut hakemaan vinkkiä. Jotakin joulun aikaan sopivaa, helposti toteutettavaa ja mielellään kierrätettävääkin. Hannele Suojasella on vastaus valmiina.

Metsään ja kirpputorille

Jouluasetelman askartelija tarvitsee veitsen, sakset ja vähän rautalankaa.

— Niillä pääsee alkuun ja niitä tarvitsee aina. Parhaiten asetelman saa koottua kukkasieneen, Hannele Suojanen vinkkaa.

— Peltipurkit sopivat mainiosti asetelman astiaksi. Purkin voi peittää vaikkapa kaarnalla tai taivuttaa

telmia teen kaiken aikaa, hän kertoo.

Kodin koristelun olenkin tullut hakemaan vinkkiä. Jotakin joulun aikaan sopivaa, helposti toteutettavaa ja mielellään kierrätettävääkin.

Hannele Suojasella on vastaus valmiina.

Metsään ja kirpputorille

Jouluasetelman askartelija tarvitsee veitsen, sakset ja vähän rautalankaa.

— Niillä pääsee alkuun ja niitä tarvitsee aina. Parhaiten asetelman saa koottua kukkasieneen, Hannele Suojanen vinkkaa.

— Peltipurkit sopivat mainiosti asetelman astiaksi. Purkin voi peittää vaikkapa kaarnalla tai taivuttaa

telmia teen kaiken aikaa, hän kertoo.

Kodin koristelun olenkin tullut hakemaan vinkkiä. Jotakin joulun aikaan sopivaa, helposti toteutettavaa ja mielellään kierrätettävääkin.

Hannele Suojasella on vastaus valmiina.

Metsään ja kirpputorille

Jouluasetelman askartelija tarvitsee veitsen, sakset ja vähän rautalankaa.

— Niillä pääsee alkuun ja niitä tarvitsee aina. Parhaiten asetelman saa koottua kukkasieneen, Hannele Suojanen vinkkaa.

— Peltipurkit sopivat mainiosti asetelman astiaksi. Purkin voi peittää vaikkapa kaarnalla tai taivuttaa

telmia teen kaiken aikaa, hän kertoo.

Kodin koristelun olenkin tullut hakemaan vinkkiä. Jotakin joulun aikaan sopivaa, helposti toteutettavaa ja mielellään kierrätettävääkin.

Hannele Suojasella on vastaus valmiina.

Metsään ja kirpputorille

Jouluasetelman askartelija tarvitsee veitsen, sakset ja vähän rautalankaa.

— Niillä pääsee alkuun ja niitä tarvitsee aina. Parhaiten asetelman saa koottua kukkasieneen, Hannele Suojanen vinkkaa.

— Peltipurkit sopivat mainiosti asetelman astiaksi. Purkin voi peittää vaikkapa kaarnalla tai taivuttaa

telmia teen kaiken aikaa, hän kertoo.

Kodin koristelun olenkin tullut hakemaan vinkkiä. Jotakin joulun aikaan sopivaa, helposti toteutettavaa ja mielellään kierrätettävääkin.

Hannele Suojasella on vastaus valmiina.

Metsään ja kirpputorille

Jouluasetelman askartelija tarvitsee veitsen, sakset ja vähän rautalankaa.

— Niillä pääsee alkuun ja niitä tarvitsee aina. Parhaiten asetelman saa koottua kukkasieneen, Hannele Suojanen vinkkaa.

— Peltipurkit sopivat mainiosti asetelman astiaksi. Purkin voi peittää vaikkapa kaarnalla tai taivuttaa

Metsään ja kirpputorille

Jouluasetelman askartelija tarvitsee veitsen, sakset ja vähän rautalankaa.

— Niillä pääsee alkuun ja niitä tarvitsee aina. Parhaiten asetelman saa koottua kukkasieneen, Hannele Suojanen vinkkaa.

— Peltipurkit sopivat mainiosti asetelman astiaksi. Purkin voi peittää vaikkapa kaarnalla tai taivuttaa

Metsään ja kirpputorille

Jouluasetelman askartelija tarvitsee veitsen, sakset ja vähän rautalankaa.

— Niillä pääsee alkuun ja niitä tarvitsee aina. Parhaiten asetelman saa koottua kukkasieneen, Hannele Suojanen vinkkaa.

— Peltipurkit sopivat mainiosti asetelman astiaksi. Purkin voi peittää vaikkapa kaarnalla tai taivuttaa

Metsään ja kirpputorille

Jouluasetelman askartelija tarvitsee veitsen, sakset ja vähän rautalankaa.

— Niillä pääsee alkuun ja niitä tarvitsee aina. Parhaiten asetelman saa koottua kukkasieneen, Hannele Suojanen vinkkaa.

— Peltipurkit sopivat mainiosti asetelman astiaksi. Purkin voi peittää vaikkapa kaarnalla tai taivuttaa

Metsään ja kirpputorille

Jouluasetelman askartelija tarvitsee veitsen, sakset ja vähän rautalankaa.

— Niillä pääsee alkuun ja niitä tarvitsee aina. Parhaiten asetelman saa koottua kukkasieneen, Hannele Suojanen vinkkaa.

— Peltipurkit sopivat mainiosti asetelman astiaksi. Purkin voi peittää vaikkapa kaarnalla tai taivuttaa

Metsään ja kirpputorille

Jouluasetelman askartelija tarvitsee veitsen, sakset ja vähän rautalankaa.

— Niillä pääsee alkuun ja niitä tarvitsee aina. Parhaiten asetelman saa koottua kukkasieneen, Hannele Suojanen vinkkaa.

— Peltipurkit sopivat mainiosti asetelman astiaksi. Purkin voi peittää vaikkapa kaarnalla tai taivuttaa

Metsään ja kirpputorille

Jouluasetelman askartelija tarvitsee veitsen, sakset ja vähän rautalankaa.

— Niillä pääsee alkuun ja niitä tarvitsee aina. Parhaiten asetelman saa koottua kukkasieneen, Hannele Suojanen vinkkaa.

— Peltipurkit sopivat mainiosti asetelman astiaksi. Purkin voi peittää vaikkapa kaarnalla tai taivuttaa

Metsään ja kirpputorille

Jouluasetelman askartelija tarvitsee veitsen, sakset ja vähän rautalankaa.

— Niillä pääsee alkuun ja niitä tarvitsee aina. Parhaiten asetelman saa koottua kukkasieneen, Hannele Suojanen vinkkaa.

— Peltipurkit sopivat mainiosti asetelman astiaksi. Purkin voi peittää vaikkapa kaarnalla tai taivuttaa

Metsään ja kirpputorille

Jouluasetelman askartelija tarvitsee veitsen, sakset ja vähän rautalankaa.

— Niillä pääsee alkuun ja niitä tarvitsee aina. Parhaiten asetelman saa koottua kukkasieneen, Hannele Suojanen vinkkaa.

— Peltipurkit sopivat mainiosti asetelman astiaksi. Purkin voi peittää vaikkapa kaarnalla tai taivuttaa

Metsään ja kirpputorille

Jouluasetelman askartelija tarvitsee veitsen, sakset ja vähän rautalankaa.

— Niillä pääsee alkuun ja niitä tarvitsee aina. Parhaiten asetelman saa koottua kukkasieneen, Hannele Suojanen vinkkaa.

— Peltipurkit sopivat mainiosti asetelman astiaksi. Purkin voi peittää vaikkapa kaarnalla tai taivuttaa

Metsään ja kirpputorille

Jouluasetelman askartelija tarvitsee veitsen, sakset ja vähän rautalankaa.

— Niillä pääsee alkuun ja niitä tarvitsee aina. Parhaiten asetelman saa koottua kukkasieneen, Hannele Suojanen vinkkaa.

— Peltipurkit sopivat mainiosti asetelman astiaksi. Purkin voi peittää vaikkapa kaarnalla tai taivuttaa

Metsään ja kirpputorille

Jouluasetelman askartelija tarvitsee veitsen, sakset ja vähän rautalankaa.

— Niillä pääsee alkuun ja niitä tarvitsee aina. Parhaiten asetelman saa koottua kukkasieneen, Hannele Suojanen vinkkaa.

— Peltipurkit sopivat mainiosti asetelman astiaksi. Purkin voi peittää vaikkapa kaarnalla tai taivuttaa

Metsään ja kirpputorille

Sofia Flinckille ja Laura Koukkarille Joulu tulee hymyillen

Sofia Flinckin rakkaisiin joulukoristeisiin kuuluu vanha olkipukki. Laura Koukkarilla on jouluseimi hahmoineen, keskiössä Jeesus-lapsi.

Sofia Flinckillä on edessään ensimmäinen joulu pappina. Laura Koukkari tietää jo kokemuksesta, että oma joulumielikin nousee, kun päiväkotilapset astelevat parijonossa joulukirkkoon.

Lasten ja lapsiperheiden joulukirkkojen suunnittelun aloitin heti, kun palasin töihin kesäloman jälkeen. Kirpputoreja kiertäessäni mietin aina sopivaa rekvisiittaa lasten tilaisuuksiin, kertoo **Laura Koukkari**, joka valittiin äskettäin Keski-Porin kappalaiseksi. Hän siirtyi tehtävään seurakuntapastorin tehtävästä. Vastuualueeksi tulee pienryhmytyö.

Tänä vuonna edessä on vielä 14

lasten joulukirkkoa sekä lapsiperheiden jouluaattokirkko, joka koostuu yhteensä noin tuhat isompaa ja pienempää kuulijaa. Hartauden jälkeen lapset pääsevät katsomaan jouluseimen Jeesus-lasta ja silittelemään pehmolampaita.

— Lapsuuteni jouluun Turussa kuului aina joulurauhanjulistuksen seuraaminen. Porissa en ole kuitenkaan koskaan ollut kuuntelemassa joulurauhanjulistusta, koska olen jo silloin valmistelemaan lapsiperheiden joulukirkkoa, jonne monet per-

heet tulevat suoraan raatihuoneelta, Laura Koukkari kertoo.

Uudet traditiot

Keski-Porin seurakuntapastorina kesäkuussa aloittaneen **Sofia Flinckin** jouluperinteeseen on myös kuulunut joulurauhanjulistus, josta on jatkettu joulukirkkoon.

— Nyt on ensimmäinen jouluni pappina ja se merkitsee myös uusin joulutraditioiden luomista, Sofia Flinck sanoo.

Flinckin vastuualueeseen kuuluu rippikoulu- ja nuorisotyö sekä ruotsinkielinen työ. Koulujen joulukirkkojen ohella hän käy kertomassa adventista ruotsinkielisessä päiväkodissa ja on mukana koulun Lucia-juhlassa. Hänen jouluaattoonsa kuuluu myös ruotsinkielinen hartaus, joulbön, kirkossa. Sofia Flinck on itsekin käynyt ruotsinkielisen koulun Porissa.

— Rippikoulu herätti minut ajattelemaan uskonasioita. Halusin uskonnonopettajaksi. Ruotsinkielisessä isokoulutuksessa meillä oli hyvä pappi, lempeä ja lämmin ihminen. Silloin aloin miettiä, mitä jos minustakin tulisi pappi. Koko lukion ajan tiesin, että haen teologiseen, hän kertoo.

Äbo Akademiassa opiskellessaan hän lauloi Aboa Gospelissa ja Mikaelin seurakunnan Vox Michaelis kuorossa, mutta Porissa hän ei ole löytänyt vielä omaa kuoroaan. Kuningas tulee -jouluvaelluksessa kyllä löytyy musiikkipainotteisia rooleja.

Jeesus keskiössä

Mikä tekee joulusta joulun?

Joulu on juhla, jossa keskiössä on Jumalan pelastava teko Jeesuksessa, tiivistää Laura Koukkari.

— Jumala lupasi lähettää maailmalle valon ja toivon, ja se toteutui Jeesuksessa. Seimen lapsi tuli kertomaan Jumalan rakkaudesta, sovittamaan syntymme ja avaamaan oven ikuisen elämään Taivaan kodissa. Tämä on joulussa se olennaisin asia, sanoma, joka tekee joulusta todell-

lisen joulun ulkoisista olosuhteista tai puitteista riippumatta, Koukkari muistuttaa.

— Joulu on hiljentymisen ja hiljentämisen aikaa, jatkaa Sofia Flinck. Sekä Koukkari että Flinck toivovat, että joskus pääsisivät Israeliin tutustumaan Betlehemiin ja muihin Raamatun paikkoihin.

— Äidin kanssa oli puhetta, että kun valmistun, lähdemme yhdessä Jerusalemiin. Työt alkoivat kuitenkin nopeasti valmistumisen jälkeen eikä minulla ole vielä ollut yhtään lomaa, Sofia Flinck hymyilee.

Sofian veli **Tommy Flinck** toimii jääkiekkovalmentajana Ranskassa, ja useana jouluna Sofia on ollut vanhempiansa kanssa tämän perheen luona Ranskassa.

— Ranskassakin pääsee joulun tunnelmaan, vaikka siellä ei lunta olisikaan. Paahdetun mantelin ja kanelin tuoksu täyttää joulumarkkinat. Äitini yritti yhtenä jouluna olla joulupukkikin, mutta veljeni lapset tunnistivat hänet heti, Sofia Flinck kertoo.

Erilaiset näytelmät

Viime jouluna Sofia Flinck hankki ensimmäisen kerran myös oman kuusen sen tunnelman ja tuoksun takia.

— Hiukan oli jännitysnäytelmää, miten kissani *Noah* suhtautuu kuusen koristeisiin, mutta yllättävän hyvin meni, hän kertoo.

Toisenlaisen näytelmän järjesti Laura Koukkarin sekarotuinen terrieri *Nemi* Petteri Punakuonona viime joulun alla.

— Kävimme katsomassa ystäväni isää palvelutalossa ja päätimme vielä pienen joulupaketin koko osastolle. Ystäväni oli pukeutunut joulupukiksi ja minä joulupukin muoriksi. Suurimman suosion sai koirani, jolla oli poronsarvet päässään, Laura Koukkari kertoo.

Joulunpyhät kumpikin pappi viettää läheistensä kanssa, mieluiten mukavassa oloasussa villasukat jallassa. Sofia Flinckillä on avopuoliso, Laura Koukkari ajalee isänsä luokse Nousiaisiin, jonne myös sisarukset perheineen kokoontuvat.

TEKSTI JA KUVAT
MARJAANA PERTTULA

millai muute?

Luukas vie Daavidin salista seimelle asti

Kuningas tulee -jouluvaellus on Porin seurakuntien pitkäaikainen perinne. Siinä joulun tapahtumat tulevat tutuksi Vanhan testamentin ennustuksista lähtien. Jouluvaelluksessa yleisö siirtyy tapahtumapaikasta toiselle

kertoja-Luukkaan tai Lydian johdattelemana. Porin Teljän nuorisotyön ohjaaja **Vesa Saarelalla** on pitkä kokemus Luukkaan roolista.

Jouluvaelluksen rooleissa on sekä Porin seurakuntien työntekijöitä että vapaaehtoisia. Miksi valitsit Luukkaan rooliin?

— Kertoja vie yleisöä tapahtumapaikalta toiselle ja on intensiivisesti mukana koko 45 minuutin mittaisen kierroksen. Tapahtumapaikoilla roolit ovat lyhytaikaisempia mutta tiiviimminkin toistuvia. Kertojen rytmi sopi minulle hyvin. Ja sitä paitsi kertojalla on kääri, jonka teksteihin voi tukeutua.

Oletko aina ollut kertojan roolissa?

— Olin Luukkaan jo ensimmäisessä Jouluvaelluksessa toistakymmentä vuotta sitten. Ja jatkan edelleen. Tosin kerran vaihdoin roolini huoltojoukkoihin ja toimin ”pullakuskina”. Tietäjän rooliakin olen kokeillut. Jouluvaellus tarvitsee monenlaisia tekijöitä.

Millainen Luukkaan rooli on?

— Vaihteleva, koska pitää ottaa huomioon, keitä on vaellukselle viemässä. Artikulaatio on tärkeää. Puheen rytmiä pitää muuttaa ryhmän mukaan, ja muutenkin tilanteet vaihtelevat. On eri asia johdattaa koululuokkaa tai suomea opettelevia maahanmuuttajia. Viittomakieliset katsovat tietysti tulkkiin eikä kertojaa.

Näytöksiä on paljon, joten varmaan sattuu ja tapahtuu?

— Lasten eläytyminen tapahtumiin on mahdollista. Niistä olisi monta tarinaa. Tässä yksi. Marian koti -tapahtumapaikalla Joosef kiirehtii matkaan, jotta hän ja Maria ehtisivät takaisin Nasaretiin ennen lapsen syntymää. ”Ette muuten ehdi”, hihkaisi tietäväinen pikkupoika yleisöstä.

Jouluvaellus on yli viikon tiivis jakso ja harjoituksetkin vaativat aikansa. Ehtiikö silloin tehdä mitään muuta?

— Kerhotoiminta pyörii normaaliin tapaan näytöksistä huolimatta.

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ